

	MÜHENDİSLİKTE YAKITLAR, YANGIN VE YANMA DERGİSİ <i>FUELS, FIRE AND COMBUSTION IN ENGINEERING JOURNAL</i>		
	eISSN: 2564-6435		
	Dergi sayfası: http://dergipark.gov.tr/fce		
	<u>Geliş/Received</u> 30.07.2022	<u>Doi</u> https://doi.org/10.52702/fce.1151120	
	<u>Kabul/Accepted</u> 20.10.2022		

Çevresel Sürdürülebilirlik için Konutların Isıtma Enerji Tüketimlerine Bağlı Emisyonların Yaşam Çevrimi Çevresel Etki Değerlendirmesi ile İncelenmesi

Okan KON^{1,*}, Koray SANDAL²

ÖZ

Çalışmada, binalarda Türk yalıtım standardı olan TS 825'e göre beş iklim bölgesinde bulunan beş farklı şehrindeki binaların enerji tüketimi ve buna bağlı farklı emisyon ve kirlenici türlerinin yaşam çevrimi çevresel etki değerlendirilmesi ile incelenmiştir. Çalışmada iklim bölgeleri için, birinci iklim bölgesini temsilen Antalya, ikinci iklim bölgesini temsilen Balıkesir, üçüncü iklim bölgesini temsilen Eskişehir, dördüncü iklim bölgesini temsilen Kayseri ve beşinci iklim bölgesini temsilen Kars şehirleri seçilmiştir. Konutun ısıtılması amacı için enerji kaynağı olarak; doğal gaz, Fuel-oil, LPG, linyit kömürü, kok kömürü, taş kömürü ve biokütle (odun) kabul edilmiştir. Çalışmada; ReCiPe orta nokta (midpoint) çevresel hasar ve etki kategorilerine göre on bir adet global ısınmaya etki eden madde ve on üç adet ozonu incelten madde etkisi olarak toplam yirmi dört adet madde için incelemeler yapılmıştır. Son olarak on ve yirmi yıllık ömürler için seçilen şehirler, yakıtlar ve emisyon türlerine bağlı yaşam çevrimi emisyon etkisine göre değerlendirmeler yapılmıştır. Sonuç olarak, emisyon ve kirlenici miktarlarına göre, global ısınmayı etkileyen maddelerden SF6 için 29138089840 ton ve ozon tabakasını incelten maddelerden CFC-115 için 8929126304 ton ile Linyit kömüründe en yüksek değerler hesaplanmıştır. Emisyon ve kirlenici potansiyeli en yüksek kömür yakıtlardan linyit kömüründe tespit edilmiştir. En düşük ise doğal gaz yakıtı için bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Konutlarda enerji tüketimi, ReCiPe, emisyonlar, ozonu incelten madde etkisi, yaşam çevrimi çevresel etki değerlendirilmesi

Investigation of Emissions due to Energy Consumption of Buildings for Environmental Sustainability by Lifecycle and Environmental Impact Assessment

ABSTRACT

In the study, the energy consumption of buildings in five different cities in five climate zones according to TS 825, which is the Turkish insulation standard in buildings, and the life cycle of varying emission and pollutant types were investigated by an environmental impact assessment. In the study, Antalya from the first climate zone, Balıkesir from the second climate zone, Eskişehir from the third climate zone, Kayseri from the fourth climate zone and Kars from the fifth climate zone were selected for these climate zones. As energy sources for heating; natural gas, fuel oil, LPG, lignite coal, coke, hard coal and wood were accepted. According to ReCiPe midpoint environmental damage and impact categories were made for a total of twenty-four substances as the effect of eleven substances that affect global warming as emissions and thirteen substances that deplete ozone. Finally, evaluations were made according to the life-cycle emission effect depending on the selected cities, fuels and emission types for the ten and twenty-year lifetimes. As a result, the highest values were calculated for lignite coal, with 29138089840 ton for SF6, one of the substances that affect global warming, and 8929126304 ton for CFC-115, one of

the substances that deplete the ozone layer, according to the amount of emissions and pollutants. The highest emission and pollutant potential was determined in lignite coal that one of the coal fuels. The lowest was found for natural gas fuel.

Keywords: Building energy consumption, ReCiPe, emissions, ozone depleting effect, life cycle assessment, environmental impact

*Sorumlu Yazar / Corresponding Author : okan@balikesir.edu.tr

¹Balıkesir Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü, 10145 Balıkesir, Türkiye

²Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir, Türkiye

1. GİRİŞ

Bir şehirdeki binalarda mevsimsel enerji ihtiyaçları ve ısıtma amaçlı yakıt tüketimi, binaların mimari özelliklerinden, meteorolojik değerlerden ve şehrin nüfusundan tahmin edilebilir [1]. Sera gazları ve iklim değişikliği, binaların neden olduğu hem doğal hem de insani çevre üzerindeki zararlı etkilerden yalnızca biridir. Yaşam çevrimi çevresel yaklaşımı, binaların neden olduğu çevresel etkilerin en kapsamlı görünümünü sağlan bir metodolojidir [2]. Yaşam çevrimi çevresel yaklaşımı ile çevresel profillerini değerlendirmek ve karşılaştırmak için bir karar destek aracı olarak yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Bir yaşam çevrimi çevresel yaklaşımı kullanılarak kirliliğin önlenmesi için sistematik analizler yoluyla sezgisel olsa da genel bilgi verir [3].

Yaşam çevrimi çevresel yaklaşımının kullandığı iki yaklaşım vardır; orta nokta (midpoint) ve (endpoint) son veya uç nokta. Orta nokta yaklaşımı, insan sağlığı sistemi üzerindeki zararlar hesaplamak için belirli seviyede neden-sonuç kuran kategorileri benimser. Son nokta yaklaşımı, orta nokta etki kategorilerini insanlar ve ekosistem üzerindeki daha spesifik hasar kategorilerine değiştirerek daha da ileri incelemeler yapar. Örneğin, son nokta yaklaşımı, kanserojen miktarını hesaplanması, insanlarda olumsuz etkiye neden olan yılı gibi zamanı belirler [4]. Yaşam döngüsü değerlendirmesi, bir ürünün, sürecin veya faaliyetin yaşam döngüsü boyunca çevresel yükünü değerlendirmek için kullanılabilen, çevresel etkileri ölçen ve genel çevresel sürdürülebilirliği tahmin eder ve araştırmacılara bilgi vererek, çeşitli seçenekler sunan güçlü bir analiz aracıdır. Yaşam çevrimi çevresel yaklaşımı, çevresel etkilerin güvenilir, eksiksiz, makroskopik bir ölçümünü sağlar ve bu nedenle kullanımı giderek artmaktadır [5].

Binalarda enerji kullanımı, fosil kökenli enerji kaynaklarının kullanımı ve çevresel etki bakımından çok önemli bir konudur. Bina enerji kullanımının çevresel etkisini azaltmak için, bina kabuğunun iyileştirilmesi, yüksek verimli aydınlatma ve günışığı kullanma, havalandırma ve iklimlendirme (HVAC) sistem tasarımı ve seçimi gibi enerji kullanımını azaltmaya yönelik stratejilerin ele alınması önemlidir [6].

Doğalgaz, Fuel-oil, LPG, Kömür gibi fosil kökenli yenilenemez yakıtlar genel olarak karbon, hidrojen, oksijen, kükürt, azot gibi elementler ile bazı inorganik maddeler oluşurlar. Fosil kökenli yakıtların yanması sonucu, CO₂ başta olmak üzere, SO₂, oksijen (O₂), azot (N₂) ve su buharı (H₂O) açığa çıkar. Bu emisyonlar atmosfere salınır. Böylece havaya karışırlar ve toprak yüzeyinde birikirler. Bunun dışında fosil yakıtların yanması sonucu, is, kurum, kül gibi maddelerde meydana getirirler. Kül, kurum ve is hastalıklara sebep olurlar. Asit yağmurları oluştururlar. Asit yağmurları başta insan olmak üzere, bitkiler ve diğer tüm canlılar için çok zararlı etkiye neden olur. Ozon tabakasının incelmeye neden olurlar ve böylece güneş ışınlarının yeryüzüne daha yüksek miktarda gelmesine ve küresel ısınmaya neden olurlar. Karbon dioksit ve diğer zararlı emisyon miktarları artmasının sonucu insan için gerekli olan havadaki oksijen miktarı azalır.

Durmaz ve Kadioğlu yaptıkları çalışmada, Türkiye'deki en büyük şehir merkezlerinden İstanbul, Ankara, Bursa, Adana ve Konya şehir merkezlerini ele alarak, seçilen bir apartmanda ısıtma enerjisi gereksinimlerinin ayrıntılı bir hesabını ve her şehir merkezindeki yakıt tüketimi tahminlerini derece saat yöntemini kullanarak sunmuşlardır. Çalışmada, Türkiye'nin tüm şehir merkezlerindeki binalarda enerji ihtiyacı ve ısınma amaçlı yakıt tüketimi hakkında fikir vermesi açısından iyi bir gösterge olduğu anlatılmıştır. Isıtma enerjisi gereksinimleri için hesaplamalarda, mimari tasarım bilgisi ve seçilen tipik bir binanın termal özellikleri dikkate alınır. Bu şehir merkezlerindeki yakıt tüketimi hesaplamalarında, bina sayısı tahminleri, bu şehir merkezlerinin nüfusu ve apartmanda yaşayan çeşitli kişi sayılarına göre yapılmaktadır [1]. Heinonen vd. yaptıkları çalışmada, çok kapsamlı bir yaşam döngüsü envanteri ile yeni yapılmış beton elemanlı konut binasının kullanım öncesi aşamasının bir yaşam döngüsü değerlendirmesini yapmışlardır. Çalışmada, sera gazlarına göre farklı çevresel etkileri karşılaştırılmıştır. Geniş etki kategorileri için ReCiPe orta nokta değerlendirme yöntemi kullanmışlardır [2]. Chäfer vd. yaptıkları çalışmada, karasal Akdeniz ikliminde yeşil duvarlı bir bina, yeşil cepheli bir bina ve yeşillik sistemi olmayan bir referans bina arasında karşılaştırmalı bir yaşam döngüsü değerlendirmesiyle incelemişlerdir. Yaşam

döngüsü değerlendirmesi, ReCiPe ve global ısınma potansiyeli göstergeleri kullanmışlardır. Ayrıca, imalat ve inşaat aşaması, bakım, kullanım aşaması ve nihai bertaraf ile ilgili bina yaşam döngüsünün tüm aşamalarındaki etkileri kapsamlı bir şekilde incelemişlerdir [3]. Alyaseri ve Zhou yaptıkları çalışmanın amacı, bir atık su arıtma tesisinde çamur yakma işleminin çevresel performansını ölçmek için yaşam döngüsü değerlendirme yöntemini kullanmak ve çevresel etkiyi azaltabilecek bir alternatif önermektir. Arıtma süreçlerinin neden olduğu zararları göstermek, süreçlerden kaynaklanan insan sağlığı, ekosistem kalitesi ve kaynaklar üzerindeki etkilerin değerlendirilmesinde bir son nokta yaklaşımı kullanılmıştır. Seçilen etki değerlendirme yöntemi ReCiPe 2008'dir [4]. Emami vd. yaptıkları çalışmada, en yaygın olarak kullanılan iki yaşam döngüsü değerlendirmesi kullanarak konut inşaatı sırasındaki çevresel etkilerine ilişkin tahminler yapmışlardır. Finlandiya'da bulunan farklı tipteki iki konut binasının, beton elemanlı çok katlı konut binası ve müstakil ahşap evin neden olduğu etkiler, tüm bina sistemleri detaylandırılarak değerlendirilmiştir. ReCiPe orta nokta (Midpoint) yöntemine dayalı olarak, on beş etki kategorisi tahmin edilmiş ve karşılaştırılmıştır [5]. Chatzisyneon vd. yaptıkları çalışmada, tipik geleneksel ve organik biber yetiştirme sistemlerinin çevresel sürdürülebilirliğini ölçmek ve karşılaştırmak için Kuzey Yunanistan'daki Anthemountas havzasında bulunan iki açık tarla biber yetiştiriciliği çalışmaları olarak seçilmiştir. Yaşam döngüsü değerlendirmesi, genel çevresel ayak izini ölçmek ve her bir yetiştirme sisteminin belirli çevresel zayıflıklarını belirlemek için kullanılmıştır. Sonuçlar, her bir sistemin çevresel sürdürülebilirliğine ilişkin kapsamlı bir genel bakış elde etmek için hem orta nokta hem de son nokta seviyelerinde analiz edilmiştir. Niteliksel, iki sistemin yaşam döngüleriyle ilişkili emisyonları belirlemek için kullanılmıştır. Sonuçlar, ReCiPe etki değerlendirmesi kullanılarak problem odaklı (orta nokta) ve hasar odaklı (son nokta) yaklaşımlar için sunulmuştur [7]. Osman ve Ries yaptıkları çalışmada, yaşam döngüsü değerlendirmesi, binalardaki ısıtma ve soğutma, aydınlatma, ekipman ve kullanım sıcak suyu için enerji taleplerinin karşılanmasından kaynaklanabilecek potansiyel çevresel etkileri değerlendirmişler ve enerji sistemleri modelleri

geliştirmişlerdir. ABD'deki elektrik üretimi için yaşam çevrimi değerlendirilmesinde, bir doğal gaz kombine çevrim santralini, bir katı oksit yakıt hücresi, bir mikrotürbin kojenerasyon sistemi, içten yanmalı motor kojenerasyon sistemi ve bir gaz kazanı kullanılmıştır. Yöntemler, enerji sistemlerini modellemek ve bu sistemlerin kullanıldığında ortaya çıkabilecek yaşam döngüsü çevresel göstergelerini elde etmek için kullanılır. Enerji sistemlerinin performansını değerlendirmek için seçilen çevresel etki kategorileri, küresel ısınma potansiyeli, asitlenme potansiyeli, troposferik ozon öncü potansiyeli ve birincil enerji tüketimidir [6]. Lecler vd. yaptıkları çalışmada, ısı ve elektrik üretimini kirleticiler için ulusal emisyon envanterlerini oluşturmak için yaşam döngüsü değerlendirmesi alanındaki kullanılan eco-invent veritabanı gibi mevcut envanterlerin kullanılabilirliğini araştırmışlardır. Bu nedenle, 1995–2014 döneminde 140 ülkedeki ısı ve elektrik santrallerinden kaynaklanan toplam 231 hava kaynaklı emisyon ve 87 su kaynaklı kirletici emisyonu içeren Ulusal Enerji ile ilgili Emisyon (ENEE) envanterini oluşturmuşlardır. Çalışma, ulusal düzeyde kapsamlı kirletici emisyon envanterleri oluşturmak için yaşam çevrimi yaklaşımı verilerini kullanma potansiyelini ve çevresel etki değerlendirmesiyle ilgili olarak envanter oluşturmayı amaçlamaktadır [8]. Braulio-Gonzalo ve Bovea yaptıkları çalışmada, yaşam döngüsü değerlendirmesi ve yaşam döngüsü maliyetine dayalı binaların işletme aşamasında enerji talebinde azalma sağlamak için bina kabuğu (çatı, cephe ve zemin) ve kalınlığının optimum yalıtım malzemesini analiz eder. Bu amaçla hem çevresel hem de ekonomik yönleri entegre eden metodoloji geliştirilmiştir. Geliştirilen metot, son Avrupa standartlarında tanımlanan ürün ve kullanımın yaşam döngüsü aşamalarını içermektedir [9]. Chau vd. çalışmada, bina inşaatının çevresel etkilerini değerlendirmek için sıklıkla kullanılan üç yaşam döngüsü yaklaşımı hakkında bir inceleme yapmışlardır. Bu üç yaklaşım, yaşam döngüsü değerlendirmesi, yaşam döngüsü enerji değerlendirmesi ve yaşam döngüsü karbon emisyonları değerlendirmesi dir. Bina inşaatının yaşam döngüsü boyunca çevresel etkilerin değerlendirilmesindeki farklılıkları mukayese etmişlerdir [10]. Louis ve Pongrácz yaptıkları çalışmada, yaşam döngüsü etki değerlendirmesini kullanarak akıllı ev

otomasyonunun çevresel etkilerini araştırmışlardır. Finlandiya'da elektrik tüketimi için dinamik emisyon faktörleriyle birlikte kullanan ReCiPe yöntemi seçilmiştir. Sonuçlar ayrıca, hane başına düşen kişi sayısının, ev otomasyonunun çevresel etkilerini doğrudan etkilediğini göstermiştir. Sonuçlar düşük karbonlu bir ekonomi hedefine ulaşmak için bu araştırmaların çok önemli olacağını anlatmışlardır [11]. Slorach ve Stamford yaptıkları çalışmada, Birleşik Krallık taki binalar kullanılan ısıtma teknolojilerinin çevresel sürdürülebilirliğini yaşam döngüsü yaklaşımı ile değerlendirmişlerdir. Dikkate alınan başlıca teknolojiler, doğal gaz kazanları, hava kaynaklı ısı pompaları, hidrojen kazanları ve doğrudan elektrikli ısıtıcılarıdır. Çevresel etkiler, ReCiPe 2016 19 kategorisini kullanılarak tahmin edilmişlerdir. 2050 yılına kadar net sıfır karbon hedefi için en iyi performans gösteren durumda, iklim değişikliği etkisinin %95 oranında düştüğünü tespit etmişlerdir [12]. Nomura vd. yaptıkları çalışmada, çeşitli elektrik enerjisi üretim sistemlerinden azot oksit ve kükürt oksitlerinin yaşam döngüsü emisyonlarını tahmin etmişlerdir. Enerji sistemlerinin inşa edilmesi sürecinden ve ayrıca yakıtın madenciliği ve nakliyesinden kaynaklanan emisyonların yanı sıra elektrik santrallerinden kaynaklanan emisyonlar da hesaba katılmıştır [13]. Kabakian vd. yaptıkları çalışmada, Lübnan daki mevcut elektrik sistemini PV'den elektrik üretimi ile karşılaştırmışlardır. Mevcut merkezi elektrik üretimi ve merkezi olmayan dizel jeneratör setlerine kıyasla, Kurşun-Asit akülü ve Kurşun Asit akülü 1.8 kWp monokristal Fotovoltaik (PV) sistemin çevresel etkisini ve dolayısıyla sürdürülebilirliğini değerlendirmişlerdir. Etki değerlendirmesi için SimaPro yazılımı (Ecoinvent 2.2 veritabanı) ve ReCiPe 2008 yöntemi kullanılarak yaşam döngüsü değerlendirmesi metodolojisi kullanılarak yapılmıştır [14]. McCallum vd. yaptıkları çalışmada, ABD Alaska daki uzak bir bölgede mikro ölçekli yenilenebilir bir elektrik üretim cihazının kullanımı ve mevcut dizel elektrik üretim yöntemiyle karşılaştırılmak için yaşam döngüsü değerlendirmesinde ReCiPe metodolojisi kullanılarak analizler yapmışlardır [15]. Alvanchi vd. yaptıkları çalışmada, baraj projelerinin sürdürülebilirliğine önemli ölçüde katkıda bulunabilecek uygun bir baraj yapısı türünü seçmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla

alternatif baraj yapısı türleri için tamamlayıcı bir yakıt tüketimi ve karbondioksit (CO₂) emisyonu değerlendirme yöntemi önermişlerdir. İran'daki iki yaygın toprak ve kaya dolgu baraj yapısı türü için incelemeler yapılmıştır. Bu araştırmada önerilen alternatif baraj yapılarının yaşam döngüsü emisyon değerlendirmesi, baraj projelerinin karar verme sürecinde kullanılabilmesini anlatırlar [16]. Neri vd. yaptıkları çalışmanın amacı, kamu ve özel sektöre ait bina yeşil hammaddelerin, Bologna bölgesindeki Yeşil Şehir faaliyetinden ve doğal gaz kullanan merkezi ısıtma sisteminde termal enerji üretmek için kullanılmasından çevresel etkilerini değerlendirmektir. ReCiPe etki değerlendirme yöntemi kullanılarak elde edilen sonuçlar, geleneksel bir metan kazanı tarafından elde edilenlerle karşılaştırmıştır [17]. Altun vd. yaptıkları çalışmada, Türkiye için binalarda erken tasarım aşamasında yapılacak ek kabuk yalıtımının etkisini değerlendirmişlerdir. TS 825 standardının yürürlükteki (2008) ve taslak halindeki (2013) versiyonlarını incelemelerde kullanılmıştır. Çalışmada, yalıtımsız bir binanın TS 825'e göre yalıtılmasının etkinliği yıllık ısıtma enerji ihtiyacında sağlanan tasarruf, ek yalıtım maliyeti ve ek sera gazı salımı ve yaşam döngüsü maliyeti ve sera gazı salımı için iki farklı durumda incelenmiştir [20]. Dekker vd. yaptıkları çalışmada, ReCiPe 2008 ve ReCiPe 2016'ya dayalı Life Cycle Assessment (LCA) sonuçlarını sistematik olarak karşılaştırmışlardır. Hollanda'da yaygın olarak tüketilen seçilmiş gıdalara ilişkin verileri kullanılmıştır. Orta nokta (midpoint) ve küresel ortalama kullanılarak uç nokta (endpoint) düzeyinde yapılmıştır [21]. Dong Y. H. and Ng S. T. yaptıkları çalışmada, Hong Kong'daki ticari binalarda tüketilen tüm yapı malzemelerin çevresel etkilerinin %99'undan fazlasını oluşturan 23 malzemeyi incelemişlerdir. ReCiPe'nin orta nokta ve son nokta yaklaşımlarını kullanarak farklı potansiyeli Life Cycle Impact Assessment (LCIA) sonuçlarını karşılaştırmışlardır [22]. Ige vd. yaptıkları çalışmada, ReCiPe 2016 orta nokta yöntemini temel alan yaşam döngüsü etki değerlendirmesini Life Cycle Impact Assessment (LCIA) kullanarak Portland çimentosunun Güney Afrika çimento endüstrisi üzerindeki çevresel etkisini analiz etmişlerdir [23]. Monteleone vd. yaptıkları çalışmada, iki yeni 10 kW pelet kazanının Yaşam Döngüsü Analizi (LCA) yoluyla çevresel etki değerlendirmesini

yapmışlardır. Kazanların çevresel etkisini değerlendirmek için ReCiPe orta nokta (midpoint) yöntemi kullanılmıştır. Ek olarak, sonuçları literatür verileriyle karşılaştırmak için ReCiPe son nokta (endpoint) yöntemi kullanılmıştır [24]. Burchart-Korol vd. yaptıkları çalışmada, ısı üretimi için Yeraltı kömür gazlaştırma elde edilen sentez gazının kullanılmasının yaşam döngüsü değerlendirmesinin (LCA) ve malzeme akış analizinin sonuçlarını araştırmışlardır. Gazlaştırma maddesi ve ısı üretim tesislerinin seçiminde farklılık gösteren ısı üretiminin dört çeşidi için LCA'nın karşılaştırmalı bir analizinin sonuçlarını sunulmuştur. Çevresel etkinin farklı kategorilerinin analizi için ReCiPe Midpoint ve ReCiPe Endpoint yöntemleri kullanılmıştır [25]. Kon yaptığı çalışmada, Türk yalıtım standardı TS 825'e göre dört iklim bölgesini temsilen seçilen; İzmir, Manisa, Afyon ve Kastamonu illerindeki binaların elektrik enerji tüketimi için, kömür ve doğal gaz kullanarak elektrik üreten güç santrallerinde meydana gelecek CO₂ ve NO_x emisyonları tespit etmiştir. Daha sonra bu emisyonların ortadan kaldırılması için sosyal emisyon maliyetleri hesaplamıştır. 2030, 2040 ve 2050 yılları için farklı iskonto oranlarına bağlı sosyal emisyon maliyetleri için öngörülerde bulunulmuştur [26]. Kon ve Caner yaptıkları çalışmada, binaların soğutulmasında kullanılan elektriği üreten güç santrallerinden atmosfere salınacak emisyonları incelenmişlerdir. Salınan emisyonları azaltan yeni teknolojilerden biri olan karbon yakalama ve depolama sistemi (CCS) nedeniyle emisyon azalımı araştırılmıştır. CCS kullanımı ve kullanılmadan kaynaklanan emisyonlar karşılaştırılmıştır. Uzun dönem Yaşam döngüsü emisyon değerlendirmesi yapılmıştır. Binalardaki yıllık elektrik enerjisi miktarı soğutma derece-gün yöntemine göre belirlenmiştir [27].

Çalışmada amaç, ülkemizin yalıtım standardı TS 825 göre beş iklim bölgesini temsilen seçilen beş farklı şehir için örnek alınan konuta bağlı enerji tüketimine bağlı farklı emisyon ve kirletici miktarları tespit edilerek, uzun dönemlik ömürler için yaşam çevrimi çevresel etki uygulaması ile emisyon incelemeleri yapmaktır. Seçilen şehirlerin nüfus bilgileri Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2020 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçlarından alınmıştır. Bu nüfus değerlerine bağlı olarak her konutta dört kişinin

yaşadığını kabul ederek toplam konut sayısı tespit edilmiştir. Konutların ısıtılması için enerji kaynağı olarak doğal gaz, Fuel-oil, LPG, linyit kömürü, kok kömürü, taş kömürü ve biokütle (odun) yakıtları kabul edilmiştir. Bu yakıtlar kullanılması sonucu çevreye olan zararlı emisyonlar olarak; yaşam çevrimi emisyon etki değerlendirmelerinden olan ReCiPe orta nokta (midpoint) göre iki temel gösterge incelenmiştir. Bunlar global ısınmaya etki eden maddeler; CO₂, N₂O, HFC-152a, HFC-143a, HFC-143, HFC-125, CH₄, HFC-32, HFC-41, HFC-23, SF₆ ve ozonu incelten maddeler; HCFC-142b, HCFC-141b, CFC-113, Halon-2402, CFC-114, HCFC-124, CFC-115, Halon-1211, Halon-1301, HCFC-22, CFC-12, HCFC-21, CFC-11 dir. Bu emisyon ve kirleticiler için %1 lik emisyon değişimi ile on ve yirmi yıl için yaşam çevrimi çevresel etki yaklaşımı ile analizler yapılmıştır. Çalışma, ülkemizdeki konutların ısıtma döneminde enerji kaynağı olarak kullanılan yakıtlardan oluşacak emisyon ve kirleticilerin, yaşam çevrimi etki değerlendirme yöntemlerinden ReCiPe orta nokta (midpoint) analizine göre hesaplamaları ve incelemeleri ile literatüre katkı sağlayacaktır. Literatürde ReCiPe analiziyle ilgili çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmalarda genel olarak endüstriyel sistemler veya bina yapımında kullanılan yapı malzemeleri oluşumu için farklı metotlar kullanılarak çevresel etki değerlendirilmeleri yapılmıştır. Bu çalışma, ülkemiz için ReCiPe analizine göre; konutların yakıt tüketimleri, yakıt türleri ve atmosfere etkili emisyon ile kirletici türleri incelemeleri açısından literatüre yenilik katmaktadır.

2. MATERYALVE METOD

Buna göre Antalya için 2548308, Balıkesir için 1240285, Eskişehir için 888828, Kayseri için 1421455, Kars için 143534 kişi olarak tespit edilmiştir [18]. Çalışmadaki hesaplamalarda örnek olarak alınan konut için taban alanı 100 m², konut hacmi 300 m³ ve konutun ısı geçişi olan alanı 320 m² olarak kabul edilmiştir. Örnek alınan konutun alan ve hacim değerlerine bağlı olarak, ısıtma enerjisi hesaplamasında birinci iklim bölgesi temsilen Antalya için 45,148, ikinci İklim bölgesini temsilen Balıkesir için 82,849, üçüncü iklim bölgesini temsilen Eskişehir için 101,549, dördüncü iklim bölgesini temsilen Kayseri için 119,963 ve beşinci iklim bölgesini temsilen

seçilen Kars için 125,216 kWh/m² yıl olarak tavsiye edildiği hesaplanmıştır [19]. Konutların ısıtılmasında ısıtma enerjisi kaynağı olarak doğalgaz, fuel-oil, LPG, linyit kömürü, kok kömürü, taş kömürü ve biokütle (odun) kabul edilmiştir. Her iklim bölgesini için seçilen şehirler nüfus, yıllık enerji tüketimi, iklim bölgesi özelliği gibi kriterler temel alınarak seçilmiştir.

2.1. Konutlar için yıllık Isıtma Enerjisi İhtiyacı Hesabı

Binalarda ısı geçiş alanı;

$$A_n = 0.32 (V_{brüt}) \quad (1)$$

ifadesi ile bulunur. Binalarda ısı geçiş olan alan TS 825 e göre brüt hacmin %32 olarak tespit edilmiştir. TS 825 standardında A_n toplam ısı geçiş alanı referans alınarak, beş farklı iklim bölgesi için binanın toplam alanı ve brüt hacminin oranına ($A_{top}/V_{brüt}$) bağlı yıllık ısıtma enerjisi değeri aşağıdaki formülasyon ile tespit edilmektedir;

$$Q_1 = 36.7 (A_{top}/V_{brüt}) + 6.0 \quad (2)$$

$$Q_2 = 63.7 (A_{top}/V_{brüt}) + 14.9 \quad (3)$$

$$Q_3 = 74.2 (A_{top}/V_{brüt}) + 22.4 \quad (4)$$

$$Q_4 = 83.4 (A_{top}/V_{brüt}) + 31.0 \quad (5)$$

$$Q_5 = 88.7 (A_{top}/V_{brüt}) + 30.6 \quad (6)$$

formülleri ile hesaplanır [19]. Seçilen şehirler için yıllık toplam enerji ihtiyacı;

$$F = \frac{Q \cdot P}{\eta \cdot H \cdot n} \quad (7)$$

tespit edilmektedir. Burada, Q her iklim bölgesi için konutun yıllık enerji ihtiyacını, P her iklim bölgesini temsilen seçilen şehirler için toplam nüfusu, η yakıtın ısı verimini, H yakıtın alt ısı değerini, n konuttaki yaşayan kişi sayısını göstermektedir [1].

2.2. Yaşam Çevrimi Emisyon Etki Değerlendirmesi Hesabı

$$Y_{CED} = C_{gg,yakıt} \cdot \sum_{t=1}^N \frac{F}{(1+i_{gg})^t} \quad (8)$$

formülü kullanılmaktadır. Burada, $C_{gg,yakıt}$ yakıtın emisyon değeridir (kg-emisyon/kWh_{yakıt}); i_{gg} emisyon yüzde değişimidir (çalışmada emisyon değişimi yıllık %1 alınmıştır), N ömrü göstermektedir (çalışmada binanın ömrünün 10 ve 20 yıl olduğu kabul edilmiştir) [20].

3. BULGULAR VE TARTIŞMA

En yüksek konut sayısı, 637,077 ile birinci iklim bölgesindeki Antalya ilinde bulunmuştur. En düşük 141,389 ile beşinci iklim bölgesindeki Kars ilinde tespit edilmiştir. Çalışmada, konut sayısının belirlenmesinde en etkili parametre şehir nüfusedir. Antalya ilinin nüfusu seçilen tüm iller içinde en yüksek değerdedir. Kars şehrinde ise en düşük nüfusa sahip şehirdir. Bu değerler Tablo 2 de verilmiştir. Yakıt tüketiminde en etkili iki parametre alt ısı değer ve ısı verimidir. Hem alt ısı değeri hem de ısı verimi en düşük yakıt linyit kömürü iken en yüksek ise doğal gaz da görülmektedir. Linyit kömürünün alt ısı değeri 2.778 kWh/kg ve ısı verimi % 60 dır. Doğal gazın ise alt ısı değeri 12.604 kWh/kg ve ısı verimi %93 dür. Buna bağlı olarak yakıt tüketimi tüm iklim bölgelerini temsilen seçilen şehirler için en yüksek linyit kömüründe ve en düşük ise doğal gazda hesaplanmıştır. Bu değerler Tablo 1 de gösterilmiştir. Tablo 3'de seçilen beş farklı şehirlerin yıllık toplam yakıt tüketimleri verilmiştir. Burada en yüksek yakıt tüketimi linyit kömürü için 2,455,512,189 kg ile dördüncü iklim bölgesindeki Kayseri şehrinde tespit edilmiştir. En düşük ise 36,798,461 kg ile doğal gaz için beşinci iklim bölgesindeki Kars şehrinde meydana geldiği görülmüştür. Doğal gaz için global ısınmayı etkileyen maddelerden SF6 için en yüksek 6,585.200 kg/kWh ve en düşük ise CO₂ için 0.202 kg/kWh olarak tespit edilmiştir. Ozon tabakasını incelten maddelerden ise CFC-115 için en yüksek 2,017.980 kg/kWh ve en düşük ise HCFC-21 için 9.292 kg/kWh olarak tespit edilmiştir. Fuel-oil için global ısınmayı etkileyen maddelerden SF6 için en yüksek 9,095.400 kg/kWh ve en düşük ise CO₂ için 0.279 kg/kWh olarak bulunmuştur. Ozon tabakasını incelten maddelerden ise CFC-115 için en yüksek 2,787.210 kg/kWh ve en düşük ise HCFC-21 için 12.834 kg/kWh olarak bulunmuştur. LPG için global ısınmayı etkileyen maddelerden SF6 için en yüksek 7,400.200 kg/kWh ve en düşük ise CO₂ için 0.227 kg/kWh olarak görülmüştür. Ozon

tabakasını incelten maddelerden ise CFC-115 için en yüksek 2,267.730 kg/kWh ve en düşük ise HCFC-21 için 10,442 kg/kWh olarak görülmüştür. Linyit kömürü için global ısınmayı etkileyen maddelerden SF6 için en yüksek 11,866.400 kg/kWh ve en düşük ise CO₂ için 0.364 kg/kWh olarak tespit edilmiştir. Ozon tabakasını incelten maddelerden ise CFC-115 için en yüksek 3,636.360 kg/kWh ve en düşük ise HCFC-21 için 16.744 kg/kWh olarak tespit edilmiştir. Kok kömürü için global ısınmayı etkileyen maddelerden SF6 için en yüksek 11,116.600 kg/kWh ve en düşük ise CO₂ için 0.341 kg/kWh olarak bulunmuştur. Ozon tabakasını incelten maddelerden ise CFC-115 için en yüksek 3,406.590 kg/kWh ve en düşük ise HCFC-21 için 15.686 kg/kWh olarak bulunmuştur. Taş kömürü için global ısınmayı etkileyen maddelerden SF6 için en yüksek 11,540.400 kg/kWh ve en düşük ise CO₂ için 0.354 kg/kWh olarak tespit edilmiştir. Ozon tabakasını incelten maddelerden ise CFC-115 için en yüksek 3,536.460 kg/kWh ve en düşük ise HCFC-21 için 16.284 kg/kWh olarak tespit edilmiştir. Odun için global ısınmayı etkileyen maddelerden SF6 için en yüksek 13,137.800 kg/kWh ve en düşük ise CO₂ için 0.403 kg/kWh olarak tespit edilmiştir. Ozon tabakasını incelten maddelerden ise CFC-115 için en yüksek 4,025.970 kg/kWh ve en düşük ise HCFC-21 için 18.538 kg/kWh olarak tespit edilmiştir. Tablo 4’de yedi farklı yakıtların yaşam çevrimi çevresel etki değerlendirmesinde kullanılan ReCiPe orta nokta (midpoint) analizine göre çevresel emisyon ve kirletici etki değerleri verilmiştir.

Doğal gaz için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 2,299,125,336 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri tespit edilmiştir. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 7,433 ton görülmüştür. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 704,547,917 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri görülmüştür. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 341,931 ton tespit edilmiştir. Fuel-oil için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 4,131,208,309 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 13,357 ton hesaplanmıştır. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 1,265,974,571

ton değeri ile en yüksek emisyon değeri tespit edilmiştir. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 614,403 ton tespit edilmiştir. LPG için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 2,694,543,959 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri tespit edilmiştir. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 8,712 ton görülmüştür. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 825,720,679 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri görülmüştür. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 400,739 ton görülmüştür. Linyit Kömürü için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 29,138,089,840 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 94,206 ton hesaplanmıştır. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 8,929,126,304 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 4,333,485 ton hesaplanmıştır. Kok Kömürü için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 10,078,872,660 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri bulunmuştur. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 32,586 ton bulunmuştur. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 3,088,587,051 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri bulunmuştur. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 1498954 ton bulunmuştur. Taş Kömürü için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 9,019,923,681 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri görülmüştür. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 29,162 ton görülmüştür. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 2,764,080,907 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri görülmüştür. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 1,341,464 ton görülmüştür. Odun için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 17,166,895,814 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 55,502 ton hesaplanmıştır. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 5,260,653,042 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 2,553,101 ton hesaplanmıştır.

Bu değerler ve diğerleri Tablo 5’de TS 825 e göre her iklim bölgesine göre seçilen şehirler ve farklı yakıtlar için çevresel emisyonlar ve kirletici miktarları verilmiştir.

Doğal gaz için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 2,083,007,555 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri tespit edilmiştir. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 6,735 ton görülmüştür. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 638,320,413 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri görülmüştür. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 309,790 ton tespit edilmiştir. Fuel-oil için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 3,742,874,728 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 12,101 ton hesaplanmıştır. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 1,146,972,961 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri tespit edilmiştir. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 556,649 ton tespit edilmiştir. LPG için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 2,441,256,827 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri tespit edilmiştir. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 7,893 ton görülmüştür. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 748,102,936 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri görülmüştür. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 363,069 ton görülmüştür. Linyit Kömürü için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 26,399,109,395 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 85,351 ton hesaplanmıştır. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 8,089,788,431 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 3,926,137 ton hesaplanmıştır. Kok Kömürü için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 9,131,458,630 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri bulunmuştur. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 29,523 ton bulunmuştur. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 2,798,259,869 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri bulunmuştur. En düşük ise

HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 1,358,052 ton bulunmuştur. Taş Kömürü için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 8,172,050,855 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri görülmüştür. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 26,421 ton görülmüştür. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 2,504,257,302 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri görülmüştür. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 1,215,367 ton görülmüştür. Odun için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 15,553,207,607 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 50,285 ton hesaplanmıştır. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 4,766,151,656 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 2,313,109 ton hesaplanmıştır. Bu değerler ve diğerleri Tablo 6’da on yıllık ömürde farklı yakıtlar için yaşam çevrimi çevresel etki değerlendirilmesine bağlı emisyon ve kirletici miktarları gösterilmiştir.

Doğal gaz için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 1,885,282,776 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri tespit edilmiştir. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 6,095 ton görülmüştür. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 577,729,292 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri görülmüştür. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 280,384 ton tespit edilmiştir. Fuel-oil için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 3,387,590,814 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 10,952 ton hesaplanmıştır. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 1,038,099,148 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri tespit edilmiştir. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 503,810 ton tespit edilmiştir. LPG için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 2,209,526,046 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri tespit edilmiştir. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 7,144 ton görülmüştür. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 677,090,957 ton değeri ile en

yüksek emisyon değeri görülmüştür. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 328,606 ton görülmüştür. Linyit Kömürü için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 23,893,233,668 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 77249 ton hesaplanmıştır. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 7,321,883,569 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 3553458 ton hesaplanmıştır. Kok Kömürü için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 8,264,675,581 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri bulunmuştur. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 26,720 ton bulunmuştur. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 2,532,641,382 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri bulunmuştur. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 1,229,142 ton bulunmuştur. Taş Kömürü için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için 7,396,337,419 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri görülmüştür. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 23,913 ton görülmüştür. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 2,266,546,344 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri görülmüştür. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 1,100,001 ton görülmüştür. Odun için global ısınmaya etkileyen maddelerden Kayseri şehrinde SF6 emisyon için

14,076,854,567 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise CO₂ emisyon için Kars şehrinde 45,512 ton hesaplanmıştır. Ozon tabakasını incelten maddelerden Kayseri şehri için CFC-115 emisyon için 4313735495 ton değeri ile en yüksek emisyon değeri hesaplanmıştır. En düşük ise HCFC-21 emisyon için Kars şehrinde 2,093,543 ton hesaplanmıştır. Bu değerler ve diğerleri Tablo 7'de yirmi yıllık ömürde farklı yakıtlar için yaşam çevrimi çevresel etki değerlendirilmesine bağlı emisyon ve kirletici miktarları verilmiştir. En yüksek emisyon ve kirletici değerlerinin dördüncü iklim bölgesi Kayseri şehrinde ve en düşük ise beşinci iklim bölgesinde tespit edilmesi nüfus miktarına ve buna bağlı konut sayısına bağlı olmasındandır. Kars şehri en soğuk iklim bölgesinde olmasına rağmen en düşük emisyon ve kirletici değerlerinin tespit edilmesinin nedeni, seçilen diğer şehirler arasında nüfus ve buna bağlı konut sayısındaki düşük miktardır. Burada emisyon ve kirletici miktarları arasında yakıtın alt ısı değeri, ısı verimi yerine en etkili parametrenin konut sayısıdır. Binaların ısıtılmasında özellikle linyit kömür kullanılması zararlı kirletici ve emisyon açısından çok risklidir. Ayrıca linyit kömürünün ısı verimi (% 60) ve alt ısı değeri (2.778 kWh/kg) oldukça düşüktür. Aynı miktardaki ısı enerjisi elde etmek için çok yüksek miktarlarda linyit kömürü tüketilmesi gerekir. Bu da emisyon ve kirleticilerin artmasını meydana getirir.

Tablo 1. Yakıtların Alt Isıl değerleri ve Isıl verimleri [19, 28-30]

Yakıt	Alt Isıl Değer (H) (kWh/kg)	Verim (η) (%)
Doğalgaz	12.604	93
Fuel-Oil	11.263	80
LPG	12.772	88
Linyit Kömürü	2.778	60
Kok Kömürü	6.945	65
Taş Kömürü	8.056	65
Biyokütle (odun)	5.220	60

Tablo 2. Her iklim Bölgesine göre seçilen şehirlerin nüfusları ve konut sayıları [18]

Şehir	İklim Bölgesi	Nüfus	Konut Sayısı
Antalya	1.Bölge	2,548,308	637,077
Balıkesir	2.Bölge	1,240,285	310,072
Eskişehir	3.Bölge	888,828	222,207
Kayseri	4.Bölge	1,421,455	355,364

Kars	5.Bölge	143,534	35,884

Tablo 3. Seçilen şehirlerin yıllık toplam yakıt tüketimleri (kg)

Yakıt	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
Doğalgaz	235,561,015	210,388,357	184,802,575	349,135,233	36,798,461
Fuel-oil	306,453,813	273,705,368	240,419,467	454,208,535	47,873,069
LPG	245,669,677	219,416,782	192,733,033	364,117,721	38,377,599
Linyit Kömürü	1,656,730,369	1,479,687,887	1,299,739,850	2,455,512,189	258,808,227
Kok Kömürü	611,715,829	546,346,297	479,903,945	906,650,654	95,559,961
Taş Kömürü	527,340,983	470,988,199	413,710,307	781,595,411	82,379,279
Biyokütle (Odun)	881,614,784	787,403,153	691,645,356	1,306,679,643	137,722,567

Tablo 4. Farklı yakıtların ReCiPe orta nokta (midpoint) analizine göre çevresel emisyon ve kirlenici etki değerleri (kg/kWh) [31-34]

Emisyon	Taş Kömürü	Doğal Gaz	Fuel-oil	LPG	Linyit Kömürü	Kok Kömürü	Biokütle (Odun)
Global Isınmaya Etki Eden Maddeler							
CO ₂	0.354	0.202	0.279	0.227	0.364	0.341	0.403
N ₂ O	54.162	30.906	42.687	34.731	55.692	52.173	61.659
HFC-152a	13.452	7.676	10.602	8.626	13.832	12.958	15.314
HFC-143a	562.860	321.180	443.610	360.930	578.760	542.190	640.770
HFC-143	37.880	21.614	29.853	24.289	38.948	36.487	43.121
HFC-125	389.400	222.200	306.900	249.700	400.400	375.100	443.300
CH ₄	2.691	1.535	2.121	1.725	2.765	2.592	3.063
HFC-32	72.570	41.410	57.195	46.535	74.620	69.905	82.615
HFC-41	9.912	5.656	7.812	6.356	10.192	9.548	11.284
HFC-23	4,318.800	2,464.400	3,403.800	2,769.400	4,440.800	4,160.200	4,916.600
SF ₆	1,1540.400	6,585.200	9,095.400	7,400.200	11,866.400	11,116.600	13,137.800
Ozonu İncelten Maddeler							
HCFC-142b	249.570	142.410	196.695	160.035	256.620	240.405	284.115
HCFC-141b	77.880	44.440	61.380	49.940	80.080	75.020	88.660
CFC-113	955.8	545.400	753.300	612.900	982.800	920.700	1,088.100
Halon-2402	178.062	101.606	140.337	114.181	183.092	171.523	202.709
CFC-114	3,090.420	1,763.460	2,435.670	1,981.710	3,177.720	2,976.930	3,518.190
HCFC-124	65.490	37.370	51.615	41.995	67.340	63.085	74.555
CFC-115	3,536.46	2,017.980	2,787.210	2,267.730	3636.36	3,406.590	4,025.970
Halon-1211	203.550	116.150	160.425	130.525	209.300	196.075	231.725
Halon-1301	977.040	557.520	770.040	626.520	1,004.640	920.700	1,112.280
HCFC-22	194.346	110.898	153.171	124.623	199.836	187.209	221.247
CFC-12	1,840.800	1,050.400	1,450.800	1,180.400	1,892.800	1,773.200	2,095.600
HCFC-21	16.284	9.292	12.834	10.442	16.744	15.686	18.538
CFC-11	573.480	125.240	451.980	367.740	589.680	552.420	652.860

Tablo 5. Farklı yakıtları ve seçilen şehirler için çevresel emisyonlar ve kirleticiler miktarları (ton)

Emisyon	Doğal Gaz					Fuel-oil				
	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
Global Isınmaya Etki Eden Maddeler										
CO ₂	47,583	42,498	37,330	70,525	7,433	85,501	76,364	67,077	12,6724	13,357
N ₂ O	7,280,249	6,502,263	5,711,508	1,0790,374	1,137,293	13,081,594	11,683,661	10,262,786	19,388,800	2,043,558
HFC-152a	1,808,166	1,614,941	1,418,545	2,679,962	282,465	3,249,023	2,901,824	2,548,927	4,815,519	507,550
HFC-143a	75,657,487	67,572,533	59,354,891	112,135,254	11,818,930	135,945,976	121,418,438	106,652,480	201,491,448	21,236,972
HFC-143	5,091,416	4,547,334	3,994,323	7,546,209	795,362	9,148,566	8,170,926	7,177,242	13,559,487	1,429,155
HFC-125	52,341,658	46,748,293	41,063,132	77,577,849	8,176,618	94,050,675	84,000,177	73,784,734	139,396,599	14,692,245
CH ₄	361,586	322,946	283,672	535,923	56,486	649,989	580,529	509,930	963,376	101,539
HFC-32	9,754,582	8,712,182	7,652,675	1,4457,690	1,523,824	17,527,626	15,654,579	1,3750,791	25,978,457	2,738,100
HFC-41	1,332,333	1,189,957	1,045,243	1,974,709	208,132	2,394,017	2,138,186	1,878,157	3,548,277	373,984
HFC-23	580,516,565	518,481,067	455,427,466	860,408,868	90,686,127	1,043,107,489	931,638,332	818,339,782	1,546,035,011	162,950,352
SF ₆	1,551,216,396	1,385,449,409	1,216,961,917	2,299,125,336	242,325,225	2,787,320,011	2,489,459,804	2,186,711,220	4,131,208,309	435,424,712
Ozon Tabakasını İncelten Maddeler										
HCFC-142b	33,546,244	29,961,406	26,317,735	49,720,349	5,240,469	60,277,933	53,836,477	47,289,307	89,340,548	9,416,393
HCFC-141b	10,468,332	9,349,659	8212,626	15,515,570	1,635,324	18,810,135	16,800,035	14,756,947	27,879,320	2,938,449
CFC-113	128,474,978	114,745,810	100,791,324	190,418,356	20,069,881	230,851,657	206,182,254	181,107,984	342,155,289	36,062,783
Halon-2402	23,934,412	21,376,719	18,777,050	35,474,234	3,738,944	43,006,809	38,410,990	33,739,747	63,742,263	6,718,363
CFC-114	415,402,428	371,011,452	325,891,949	615,686,018	64,892,614	746,420,359	666,655,954	585,582,483	1,106,302,102	116,602,998
HCFC-124	8,802,915	7,862,213	6,906,072	13,047,184	1,375,158	15,817,614	14,127,303	12,409,251	23,443,974	2,470,968
CFC-115	475,357,417	424,559,497	372,927,900	704,547,917	74,258,558	854,151,132	762,874,339	670,099,543	1,265,974,571	133,432,297
Halon-1211	27,360,412	24,436,608	21,464,819	40,552,057	4,274,141	49,162,853	43,909,184	38,569,293	72,866,404	7,680,037
Halon-1301	131,329,977	117,295,717	103,031,132	194,649,875	20,515,878	23,5981,694	210,764,082	185,132,606	349,758,740	36,864,178
HCFC-22	26,123,245	23,331,648	20,494,236	38,718,399	4,080,876	46,939,837	41,923,725	36,825,290	69,571,576	7,332,766
CFC-12	247,433,290	220,991,930	194,116,625	366,731,649	38,653,103	444,603,192	39,7091,748	348,800,563	658,965,743	69,454,249
HCFC-21	2,188,833	1,954,929	1,717,186	3,244,165	341,931	3,933,028	3,512,735	3,085,543	5829,312	614,403
CFC-11	29,501,662	26,349,038	23,144,674	43,725,697	4,608,639	13,8510,994	123,709,352	108,664,791	205,293,174	21,637,670

Tablo 5. in devamı

Emisyon	LPG					Linyit Kömürü				
	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
Global Isınmaya Etki Eden Maddeler										
CO ₂	55,767	49,808	43,750	82,655	8,712	603,050	538,606	473,105	893,806	94,206
N ₂ O	8,532,354	7,620,564	6,693,811	1,264,6173	1,332,892	92,266,628	82,406,778	72,385,112	136,752,385	1,4413,548
HFC-152a	2,119,147	1,892,689	1,662,515	3,140,879	331,045	22,915,894	20,467,043	17,978,002	33,964,645	3,579,835
HFC-143a	88,669,557	79,194,099	69,563,134	131,421,009	1,3851,627	958,849,268	856,384,161	752,237,436	1,421,152,235	149,787,849
HFC-143	5,967,071	5,329,414	4,681,293	8,844,055	932,154	64,526,334	57,630,884	50,622,268	95,637,289	10,080,063
HFC-125	61,343,718	54,788,370	48,125,438	90,920,195	9,582,886	663,354,840	592,467,030	520,415,836	983,187,080	103,626,814
CH ₄	423,780	378,494	332,464	628,103	66,201	4,580,859	4,091,337	3,593,781	6,789,491	715,605
HFC-32	11,432,238	1,0210,560	8,968,832	16,944,218	1,785,902	123,625,220	110,414,310	96,986,588	183,230,320	19,312,270
HFC-41	1,561,476	1,394,613	1,225,011	2,314,332	243,928	16,885,396	15,080,979	13,246,949	25,026,580	2,637,773
HFC-23	680,357,603	607,652,836	533,754,862	100,8387,617	106,282,923	7,357,208,223	6,570,997,969	5,771,884,726	10,904,438,529	1,149,315,574
SF ₆	1,818,004,744	1,623,728,070	1,426,262,991	2,694,543,959	284,001,908	19,659,425,251	17,558,568,342	15,423,232,956	29,138,089,840	3,071,121,945
Ozon Tabakasını İncelten Maddeler										
HCFC-142b	39,315,747	35,114,365	30,844,031	58,271,579	6,141,759	425,150,147	379,717,506	333,539,240	630,133,538	66,415,367
HCFC-141b	12,268,744	10,957,674	9,625,088	18,184,039	1,916,577	132,670,968	118,493,406	104,083,167	196,637,416	20,725,363
CFC-113	150,570,945	134,480,546	118,126,076	223,167,751	23,521,630	1,628,234,607	1,454,237,255	1,277,384,325	2,413,277,379	254,356,725
Halon-2402	28,050,809	25,053,228	22,006,450	41,575,326	4381,993	303,334,077	270,919,015	237,971,969	449,584,638	47,385,716
CFC-114	486,846,056	434,820,431	381,940,979	721,575,729	76,053,272	5,264,625,228	4,702,033,792	4,130,209,316	7,802,930,193	822,420,079
HCFC-124	10,316,898	9,214,408	8,093,824	15,291,124	1,611,667	111,564,223	99,642,182	87,524,481	165,354,191	17,428,146
CFC-115	557,112,497	497,578,019	437,066,481	825,720,679	87,030,033	6,024,468,045	5,380,677,845	4,726,322,001	8,929,126,304	941,119,884
Halon-1211	32,066,035	28,639,375	25,156,479	47,526,466	5,009,236	346,753,666	309,698,675	272,035,551	513,938,701	54,168,562
Halon-1301	153,916,966	137,469,002	120,751,100	228,127,035	24,044,333	1,664,417,598	1,486,553,639	1,305,770,643	2,466,905,766	260,009,097
HCFC-22	30,616,092	27,344,378	24,018,969	45,377,443	4,782,732	331,074,370	295,694,909	259,734,813	490,699,734	51,719,201
CFC-12	289,988,487	258,999,569	227,502,072	429,804,558	45,300,918	3,135,859,242	2,800,753,233	2,460,147,588	4,647,793,471	489,872,212
HCFC-21	2,565,283	2,291,150	2,012,518	3,802,117	400,739	27,740,293	24,775,894	21,762,844	41,115,096	4,333,485
CFC-11	90,342,567	80,688,327	70,875,646	133,900,651	14,112,978	976,940,764	872,542,353	76,6430,595	1,447,966,428	152,614,035

Tablo 5. in devamı

Emisyon	Kok Kömürü					Taş Kömürü				
	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
Global Isınmaya Etki Eden Maddeler										
CO ₂	208,595	186,304	163,647	309,168	32,586	186,679	166,730	146,453	276,685	29,162
N ₂ O	31,915,050	28,504,525	25,038,029	47,302,685	4,985,650	28,561,842	25,509,663	2,2407,378	42,332,771	4,461,827
HFC-152a	7,926,614	7,079,555	6,218,595	11,748,379	1,238,266	7,093,791	6,335,733	5,565,231	10,514,021	1,108,166
HFC-143a	331,666,205	296,223,499	260,199,120	491,576,918	51,811,655	296,819,146	265,100,418	232,860,983	439,928,793	46,368,001
HFC-143	22,319,675	19,934,537	17,510,255	33,080,962	3,486,696	19,975,676	17,841,033	15,671,346	29,606,834	3,120,527
HFC-125	229,454,607	204,934,496	180,011,970	340,084,660	35,844,541	205,346,579	183,402,805	161,098,794	304,353,253	32,078,491
CH ₄	1,585,567	1,416,130	1,243,911	2,350,038	247,691	1,419,075	1,267,429	1,113,294	2,103,273	221,683
HFC-32	42,761,995	38,192,338	33,547,685	63,379,414	6,680,119	38,269,135	34,179,614	30,022,957	56,720,379	5,978,264
HFC-41	5,840,663	5,216,514	4582,123	8,656,700	912,407	5,227,004	4,668,435	4,100,697	7,747,174	816,543
HFC-23	2,544,860,192	2,272,909,865	1,996,496,392	3,771,848,051	397,548,550	2,277,480,237	2,034,103,834	1,786,732,074	3,375,554,261	355,779,630
SF ₆	6,800,200,185	6,073,513,245	5,334,900,195	10,078,872,660	1,062,301,862	6,085,725,880	5,435,392,212	4,774,382,427	9,019,923,681	950,689,831
Ozon Tabakasını İncelten Maddeler										
HCFC-142b	147,059,544	131,344,382	115,371,308	217,963,350	22,973,092	131,608,489	117,544,525	103,249,681	195,062,767	20,559,397
HCFC-141b	45,890,921	40,986,899	36,002,394	68,016,932	7,168,908	41,069,316	36,680,561	32,219,759	60,870,651	6,415,698
CFC-113	563,206,764	503,021,036	441,847,562	834,753,257	87,982,056	504,032,512	450,170,521	395,424,311	747,048,894	78,738,115
Halon-2402	104,923,334	93,710,956	82,314,564	155,511,440	16,390,731	93,899,390	83,865,101	73,666,085	139,172,442	14,668,619
CFC-114	1,821,035,203	1,626,434,682	1,428,640,451	2,699,035,531	284,475,315	1,629,705,121	1,455,551,350	1,278,538,607	2,415,458,090	254,586,571
HCFC-124	38,590,093	34,466,256	30,274,740	57,196,057	6,028,400	34,535,561	30,845,017	2,7093,888	51,186,683	5,395,019
CFC-115	2,083,865,026	1,861,177,832	1,634,835,980	3,088,587,051	325,533,608	1,864,920,293	1,665,630,926	1,463,069,952	2,764,080,907	291,331,025
Halon-1211	119,942,181	107,124,850	94,097,166	177,771,527	18,736,919	107,340,257	95,869,648	84,210,733	159,093,746	16,768,302
Halon-1301	563,206,764	503,021,036	441,847,562	834,753,257	87,982,056	515,233,234	460,174,310	404,211,518	763,649,980	80,487,851
HCFC-22	114,518,709	102,280,944	89,842,338	169,733,162	17,889,685	102,486,611	91,534,673	80,402,943	151,899,942	16,010,083
CFC-12	1,084,694,508	96,8781,254	850,965,675	1,607,672,940	169,446,923	970,729,282	866,995,077	761,557,933	1,438,760,833	151,643,777
HCFC-21	9,595,374	8,569,988	7,527,773	1,4221,722	1,498,954	8,587,221	7,669,572	6,736,859	12,727,500	1,341,464
CFC-11	337,924,058	301,812,621	265,108,537	500,851,954	52,789,234	302,419,507	270,102,312	237,254,587	448,229,336	47,242,869

Tablo 5. in devamı

Emisyon	Biyokütle (Odun)				
	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
Global Isınmaya Etki Eden Maddeler					
CO ₂	355,291	317,323	278,733	526,592	55,502
N ₂ O	54,359,486	48,550,491	42,646,161	80,568,560	8,491,836
HFC-152a	13,501,049	12,058,292	10,591,857	20,010,492	2,109,083
HFC-143a	564,912,305	504,544,318	443,185,595	83,7281,115	88,248,489
HFC-143	38,016,111	33,953,611	29,824,439	56,345,333	5,938,735
HFC-125	390,819,834	349,055,818	306,606,386	57,9251,086	61,052,414
CH ₄	2,700,386	2,411,816	2,118,510	4,002,360	421,844
HFC-32	72,834,605	65,051,311	57,140,281	107,951,339	11,377,950
HFC-41	9,948,141	8,885,057	7,804,526	14,744,573	1,554,061
HFC-23	4,334,547,247	3,871,346,342	3,400,543,557	6,424,421,133	677,126,773
SF ₆	11,582,478,709	10,344,745,143	9,086,698,358	17,166,895,814	1,809,371,541
Ozon Tabakası İncelten Maddeler					
HCFC-142b	250,479,984	223,713,047	196,506,820	371,247,287	39,129,047
HCFC-141b	78,163,967	69,811,164	61,321,277	115,850,217	12,210,483
CFC-113	959,285,046	856,773,371	752,579,312	1,421,798,120	149,855,925
Halon-2402	178,711,251	159,613,706	140,202,738	264,875,724	27,917,604
CFC-114	3,101,688,317	2,770,233,899	2,433,339,775	4,597,147,253	484,534,158
HCFC-124	65,728,790	58,704,842	51,565,620	97,419,501	1,0267,906
CFC-115	3,549,354,672	3,170,061,472	2,784,543,454	5,260,653,042	554,466,923
Halon-1211	204,292,186	182,460,996	160,271,520	302,790,340	31,913,762
Halon-1301	980,602,492	875,812,779	769,303,297	1,453,393,633	153,186,057
HCFC-22	195,054,626	174,210,585	153,024,460	289,098,951	30,470,705
CFC-12	1,847,511,941	1,650,082,047	1,449,412,008	2,738,277,860	288,611,411
HCFC-21	16,343,375	14,596,880	12,821,722	24,223,227	2,553,101
CFC-11	575,571,028	514,064,022	451,547,587	853,078,872	89,913,555

Tablo 6. On yıllık ömürde farklı yakıtlar için yaşam çevrimi çevresel etki değerlendirilmesine bağlı emisyon ve kirletici miktarları (ton)

Emisyon	Doğal Gaz					Fuel-oil				
	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
Global Isınmaya Etki Eden Maddeler										
CO ₂	39,018	34,849	30,611	57,831	6,095	70,111	62,618	55,003	103,914	10,952
N ₂ O	5,969,804	5,331,855	4,683,437	8,848,106	932,580	1,0726,907	9,580,602	8,415,484	15,898,816	1,675,717
HFC-152a	1,482,696	1,324,252	1,163,207	2,197,569	231,621	2,664,199	2,379,496	2,090,120	3,948,725	416,191
HFC-143a	62,039,139	55,409,477	48,671,011	91,950,908	9,691,522	111,475,700	99,563,119	87,455,033	165,222,988	17,414,317
HFC-143	4,174,961	3,728,814	3,275,345	6,187,891	652,197	7,501,824	6,700,160	5,885,339	11,118,780	1,171,907
HFC-125	42,920,159	38,333,600	33,671,768	63,613,836	6,704,827	77,121,554	68,880,146	60,503,482	114,305,212	12,047,641
CH ₄	296,501	264,816	232,611	439,457	46,318	532,991	476,034	418,142	789,969	83,262
HFC-32	7,998,757	7,143,989	6,275,193	11,855,306	1,249,536	14,372,653	12,836,754	11,275,649	21,302,335	2,245,242
HFC-41	1,092,513	975,764	857,100	1,619,261	170,668	1,963,094	1,753,313	1,540,089	2,909,587	306,667
HFC-23	476,023,584	42,5154,475	373,450,522	705,535,272	74,362,624	855,348,141	763,943,432	671,038,621	1,267,748,709	133,619,289
SF ₆	1,271,997,445	1,136,068,515	997,908,772	1,885,282,776	198,706,685	2,285,602,409	2,041,357,039	1,793,103,201	3,387,590,814	357,048,264
Ozon Tabakasını İncelten Maddeler										
HCFC-142b	2,7507,920	24,568,353	21,580,542	40,770,686	4,297,184	4,9427,905	44,145,911	38,777,232	73,259,249	7,721,443
HCFC-141b	8,584,032	7,666,720	6,734,354	12,722,767	1,340,965	15,424,311	13,776,029	12,100,696	22,861,042	2,409,528
CFC-113	105,349,482	94,091,564	82,648,886	156,143,052	16,457,302	189,298,359	169,069,448	148,508,547	280,567,337	29,571,482
Halon-2402	19,626,218	17,528,910	15,397,181	29,088,872	3,065,934	35,265,583	31,497,012	27,666,592	52,268,656	5,509,058
CFC-114	340,629,991	304,229,391	267,231,398	504,862,535	53,211,944	612,064,694	546,657,882	480,177,636	907,167,724	95,614,458
HCFC-124	7,218,390	6,447,015	5,662,979	10,698,691	1,127,630	12,970,443	11,584,388	10,175,586	19,224,058	2,026,194
CFC-115	389,793,082	348,138,787	305,800,878	577,729,292	60,892,018	700,403,928	625,556,958	549,481,625	1,038,099,148	109,414,483
Halon-1211	22,435,538	20,038,018	17,601,152	33,252,687	3,504,796	40,313,539	36,005,531	31,626,820	59,750,451	6,297,630
Halon-1301	107,690,581	96,182,488	84,485,528	159,612,898	16,823,020	193,504,989	172,826,547	151,808,737	286,802,167	30,228,626
HCFC-22	21,421,061	19,131,951	16,805,273	31,749,087	3,346,318	38,490,666	34,377,454	30,196,738	57,048,692	6,012,868
CFC-12	202,895,298	181,213,383	159,175,632	300,719,952	31,695,545	364,574,617	325,615,233	286,016,461	540,351,909	56,952,484
HCFC-21	1,794,843	1,603,041	1,408,092	2,660,215	280,384	3,225,083	2,880,442	2,530,146	4,780,036	503,810
CFC-11	24,191,362	21,606,211	18,978,633	35,855,071	3,779,084	113,579,015	101,441,669	89,105,128	168,340,402	17,742,889

Tablo 6. nın devamı

Emisyon	LPG					Linyit Kömürü				
	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
Global Isınmaya Etki Eden Maddeler										
CO ₂	45,729	40,842	35,875	67,777	7,144	494,501	441,657	387946	732,921	77,249
N ₂ O	6,996,530	6,248,863	5,488,925	10,369,862	1,092,972	75,658,635	67,573,558	59355792	112,136,956	1,1819,109
HFC-152a	1,737,700	1,552,005	1,363,262	2,575,521	271,457	18,791,033	16,782,975	14741961	2,7851,009	2,935,465
HFC-143a	72,709,036	64,939,161	57,041,770	107,765,227	11,358,334	786,256,400	702,235,012	616834697	1,165,344,832	122,826,037
HFC-143	4,892,998	4,370,120	3,838,660	7,252,125	764,366	52,911,594	47,257,325	41510259	78,422,577	8,265,652
HFC-125	50,301,849	44,926,464	39,462,859	74,554,560	7,857,967	543,950,969	485,822,965	426740985	806,213,406	84,973,988
CH ₄	347,500	310,365	272,621	515,045	54,285	3,756,305	3,354,896	2946900	5,567,383	586,796
HFC-32	9,374,436	8,372,659	7,354,442	13,894,259	1,464,439	101,372,681	90,539,734	79529002	150,248,862	15,836,061
HFC-41	1,280,411	1,143,583	1,004,509	1,897,752	200,021	13,846,025	12,366,403	10862498	20,521,796	2,162,974
HFC-23	557,893,235	498,275,326	437,678,987	826,877,846	87,151,997	6,032,910,743	5,388,218,334	4732945475	8,941,639,594	942,438,771
SF ₆	1,490,763,890	1,331,457,018	1,169,535,652	2,209,526,046	232,881,565	16,120,728,706	14398026041	12,647,051,024	23,893,233,668	2,518,319,995
Ozon Tabakası İncelenen Maddeler										
HCFC-142b	3,223,8912	28,793,779	25,292,105	47,782,695	5,036,242	348,623,121	311,368,355	273,502,177	516,709,501	54,460,601
HCFC-141b	10,060,370	8,985,293	7,892,572	14,910,912	1,571,593	108,790,194	97,164,593	85,348,197	161,242,681	16,994,798
CFC-113	123,468,175	110,274,047	96,863,382	182,997,556	19,287,737	1,335,152,377	1,192,474,549	1,047,455,146	1,978,887,451	208,572,515
Halon-2402	23,001,664	20,543,647	18,045,289	34,091,767	3,593,234	248,733,943	222,153,592	195,137,014	368,659,403	38,856,287
CFC-114	399,213,766	356,552,753	313,191,603	591,692,098	62,363,683	4,316,992,687	3,855,667,710	3,386,771,639	6,398,402,758	674,384,465
HCFC-124	8,459,856	7,555,814	6,636,935	12,538,721	1,321,567	91,482,663	81,706,589	71,770,075	135,590,436	14,291,080
CFC-115	456,832,247	408,013,976	358,394,514	677,090,957	71,364,627	4,940,063,797	4,412,155,833	3,875,584,041	7,321,883,569	771,718,305
Halon-1211	26,294,148	23,484,288	20,628,313	38,971,702	4,107,574	284,338,006	253,952,913	223,069,151	421,429,735	44,418,221
Halon-1301	126,211,912	112,724,582	99,015,902	187,064,168	19,716,353	1,364,822,430	1,218,973,984	1,070,731,927	2,022,862,728	213,207,460
HCFC-22	25,105,196	22,422,390	19,695,554	37,209,503	3,921,840	271,480,983	242,469,825	212,982,546	402,373,782	42,409,745
CFC-12	237,790,559	212,379,647	186,551,699	352,439,737	37,146,753	2,571,404,579	2,296,617,651	2,017,321,022	3,811,190,646	401,695,214
HCFC-21	2,103,532	1,878,743	1,650,265	3,117,736	328,606	22,747,041	20,316,233	17,845,532	33,714,379	3,553,458
CFC-11	74,080,905	66,164,428	58,118,029	109,798,534	11,572,642	801,091,426	715,484,730	628,473,088	1,187,332,471	125,143,509

Tablo 6. nın devamı

Emisyon	Kok Kömürü					Taş Kömürü				
	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
Global Isınmaya Etki Eden Maddeler										
CO ₂	171,048	152,769	134,191	253,518	26,720	153,077	136,718	120,092	226,882	23,913
N ₂ O	26,170,341	23,373,711	20,531,183	38,788,201	4,088,233	23,420,711	20,917,924	18,374,050	34,712,872	3,658,698
HFC-152a	6,499,823	5,805,235	5,099,248	9,633,671	1,015,378	5,816,909	5,195,301	4,563,489	8,621,498	908,696
HFC-143a	271,966,288	242,903,269	213,363,278	403,093,073	42,485,557	243,391,699	217,382,343	190,946,006	360,741,610	38,021,761
HFC-143	18,302,134	16,346,321	14,358,409	27,126,389	2,859,091	16,380,055	14,629,647	12,850,504	24,277,604	2,558,832
HFC-125	188,152,778	168,046,287	147,609,815	278,869,421	29,392,524	168,384,195	150,390,300	132,101,011	249,569,667	26,304,363
CH ₄	1,300,165	1,161,226	1,020,007	1,927,032	203,107	1,163,641	1,039,292	912,901	1,724,684	181,780
HFC-32	35,064,836	31,317,717	27,509,102	51,971,119	5,477,698	31,380,691	28,027,283	24,618,825	46,510,711	4,902,177
HFC-41	4,789,343	4,277,542	3,757,341	7,098,494	748,173	4,286,143	3,828,117	3,362,571	6,352,682	669,566
HFC-23	2,086,785,357	1,863,786,089	1,637,127,041	3,092,915,402	32,598,811	1,867,533,795	1,667,965,144	1,465,120,301	2,767,954,494	291,739,297
SF ₆	5,576,164,151	4,980,280,861	4,374,618,160	8,264,675,581	87,108,527	4,990,295,222	4,457,021,614	3,914,993,590	7,396,337,419	779,565,662
Ozon Tabakasını İncelten Maddeler										
HCFC-142b	120,588,826	107,702,393	94,604,472	178,729,947	18,837,936	107,918,961	96,386,510	8,466,4739	159,951,469	16,858,705
HCFC-141b	37,630,556	33,609,257	29,521,963	55,773,884	5,878,505	33,676,839	30,078,060	2,6420,202	49,913,933	5,260,873
CFC-113	461,829,546	412,477,249	362,315,001	684,497,671	72,145,286	413,306,659	369,139,827	324,247,935	612,580,093	64,565,254
Halon-2402	86,037,134	76,842,984	67,497,943	127,519,381	13,440,400	76,997,500	68,769,383	60,406,189	114,121,403	12,028,268
CFC-114	1,493,248,866	1,333,676,439	1,171,485,170	2,213,209,136	233,269,758	1,336,358,199	1,193,552,107	1,048,401,658	1,980,675,634	208,760,989
HCFC-124	31,643,876	2,826,330	24,825,287	46,900,766	4,943,288	28,319,160	25,292,914	22,216,988	41,973,080	4,423,916
CFC-115	1,708,769,321	1,526,165,822	1,340,565,504	2,532,641,382	266,937,558	1,529,234,640	1,365,817,360	1,199,717,361	2,266,546,344	238,891,441
Halon-1211	98,352,589	8,7842,377	77,159,676	145,772,652	15,364,274	88,019,011	78,613,111	69,052,801	130,456,872	13,750,008
Halon-1301	461,829,546	412,477,249	362,315,001	684,497,671	72,145,286	422,491,252	377,342,934	331,453,445	626,192,984	66,000,038
HCFC-22	93,905,341	83,870,374	73,670,717	139,181,193	14,669,541	84,039,021	75,058,431	65,930,414	124,557,952	13,128,268
CFC-12	889,449,497	794,400,628	697,791,854	1,318,291,811	138,946,477	795,998,011	710,935,963	624,477,505	1,179,783,883	124,347,897
HCFC-21	7,868,207	7,027,390	6,172,774	11,661,812	1,229,142	7,041,521	6,289,049	5,524,224	1,0436,550	1,100,001
CFC-11	277,097,728	247,486,350	217,389,001	410,698,603	4,3287,172	247,983,996	221,483,896	194,548,761	367,548,056	38,739,153

Tablo 6. nın devamı

Emisyon	Biyokütle (Odun)				
	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
	Global Isınmaya Etki Eden Maddeler				
CO ₂	291,338	260,205	228,561	431,805	45,512
N ₂ O	4,4574,778	39,811,403	34,969,852	66,066,219	6,963,305
HFC-152a	11,070,860	9,887,799	8,685,323	16,408,603	1,729,448
HFC-143a	463,228,090	413,726,341	363,412,188	686,570,514	72,363,761
HFC-134a	126,732,213	113,189,282	99,424,089	187,835,329	19,797,633
HFC-143	31,173,211	27,841,961	24,456,040	46,203,173	4,869,763
HFC-125	320,472,264	286,225,771	251,417,237	474,985,890	50,062,979
CH ₄	2,214,317	1,977,689	1,737,178	3,281,935	345,912
HFC-32	59,724,376	53,342,075	46,855,030	88,520,098	9,329,919
HFC-41	8,157,476	7,285,747	6,399,711	12,090,550	1,274,330
HFC-23	3,554,328,743	3,174,504,000	2,788,445,717	5,268,025,329	555,243,954
SF ₆	9,497,632,542	8,482,691,018	7,451,092,654	14,076,854,567	1,483,684,663
	Ozon Tabakasını İncelten Maddeler				
HCFC-142b	205,393,587	183,444,698	161,135,593	304,422,775	32,085,819
HCFC-141b	64,094,453	57,245,154	50,283,447	94,997,178	10,012,596
CFC-113	786,613,738	702,554,164	617,115,036	1,165,874,458	122,881,859
Halon-2402	146,543,226	130,883,239	114,966,246	217,198,093	22,892,435
CFC-114	2,543,384,420	2,271,591,797	1,995,338,616	3,769,660,748	397,318,010
HCFC-124	53,897,608	48,137,970	42,283,808	79,883,991	8,419,683
CFC-115	2,910,470,831	2,599,450,407	2,283,325,632	4,313,735,495	454,662,877
Halon-1211	167,519,592	149,618,016	131,422,646	248,288,079	26,169,285
Halon-1301	804,094,043	718,166,479	630,828,703	1,191,782,779	125,612,567
HCFC-22	159,944,793	142,852,680	125,480,057	237,061,140	24,985,978
CFC-12	1,514,959,792	1,353,067,279	1,188,517,847	2,245,387,845	236,661,357
HCFC-21	13,401,567	11,969,441	10,513,812	19,863,046	2,093,543
CFC-11	471,968,243	421,532,498	370,269,021	699,524,675	73,729,115

Tablo 7. Yirmi yıllık ömürde farklı yakıtlar için yaşam çevrimi çevresel etki değerlendirilmesine bağlı emisyon ve kirletici miktarları (ton)

Emisyon	Doğal Gaz					Fuel-oil				
	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
Global Isınmaya Etki Eden Maddeler										
CO ₂	39,018	34,849	30,611	57,831	6,095	70,111	62,618	55,003	103,914	10,952
N ₂ O	5,969,804	5,331,855	4,683,437	8,848,106	932,580	10,726,907	9,580,602	8,415,484	15,898,816	1,675,717
HFC-152a	1,482,696	1,324,252	1,163,207	2,197,569	231,621	2,664,199	2,379,496	2,090,120	3,948,725	416,191
HFC-143a	62,039,139	55,409,477	48,671,011	91,950,908	9,691,522	111,475,700	99,563,119	87,455,033	165,222,988	17,414,317
HFC-143	4,174,961	3,728,814	3,275,345	6,187,891	652,197	7,501,824	6,700,160	5,885,339	11,118,780	1,171,907
HFC-125	42,920,159	38,333,600	33,671,768	63,613,836	6,704,827	77,121,554	68,880,146	60,503,482	114,305,212	12,047,641
CH ₄	296,501	264,816	232,611	439,457	46,318	532,991	476,034	418,142	789,969	83,262
HFC-32	7,998,757	7,143,989	6,275,193	11,855,306	1,249,536	14,372,653	12,836,754	11,275,649	21,302,335	2,245,242
HFC-41	1,092,513	975,764	857,100	1,619,261	170,668	1,963,094	1,753,313	1,540,089	2,909,587	306,667
HFC-23	476,023,584	425,154,475	373,450,522	705,535,272	74,362,624	855,348,141	763,943,432	671,038,621	1,267,748,709	133,619,289
SF ₆	1,271,997,445	1,136,068,515	997,908,772	1,885,282,776	198,706,685	2,285,602,409	2,041,357,039	1,793,103,201	3,387,590,814	357,048,264
Ozon Tabakasını İncelten Maddeler										
HCFC-142b	27,507,920	24,568,353	21,580,542	40,770,686	4,297,184	49,427,905	44,145,911	38,777,232	73,259,249	7,721,443
HCFC-141b	8,584,032	7,666,720	6,734,354	12,722,767	1,340,965	15,424,311	13,776,029	12,100,696	22,861,042	2,409,528
CFC-113	105,349,482	94,091,564	82,648,886	156,143,052	16,457,302	189,298,359	169,069,448	148,508,547	280,567,337	29,571,482
Halon-2402	19,626,218	17,528,910	15,397,181	29,088,872	3,065,934	35,265,583	31,497,012	27,666,592	52,268,656	5,509,058
CFC-114	340,629,991	304,229,391	267,231,398	504,862,535	53,211,944	612,064,694	546,657,882	480,177,636	907,167,724	95,614,458
HCFC-124	7,218,390	6,447,015	5,662,979	10,698,691	1,127,630	12,970,443	11,584,388	10,175,586	19,224,058	2,026,194
CFC-115	389,793,082	348,138,787	305,800,878	577,729,292	60,892,018	700,403,928	625,556,958	549,481,625	1,038,099,148	109,414,483
Halon-1211	22,435,538	20,038,018	17,601,152	33,252,687	3,504,796	40,313,539	36,005,531	31,626,820	59,750,451	6,297,630
Halon-1301	107,690,581	96,182,488	84,485,528	159,612,898	16,823,020	193,504,989	172,826,547	151,808,737	286,802,167	30,228,626
HCFC-22	21,421,061	19,131,951	16,805,273	31,749,087	3,346,318	38,490,666	34,377,454	30,196,738	57,048,692	6,012,868
CFC-12	202,895,298	181,213,383	159,175,632	300,719,952	31,695,545	364,574,617	325,615,233	286,016,461	540,351,909	56,952,484
HCFC-21	1,794,843	1,603,041	1,408,092	2,660,215	280,384	3,225,083	2,880,442	2,530,146	4,780,036	503,810
CFC-11	24,191,362	21,606,211	18,978,633	35,855,071	3,779,084	113,579,015	101,441,669	8,9105,128	168,340,402	17,742,889

Tablo 7. nin devamı

Emisyon	LPG					Linyit Kömürü				
	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
Global Isınmaya Etki Eden Maddeler										
CO ₂	45,729	40,842	35,875	67,777	7,144	494,501	441,657	38,7946	732,921	77,249
N ₂ O	6,996,530	6,248,863	5,488,925	10,369,862	1,092,972	75,658,635	67,573,558	59,355,792	112,136,956	11,819,109
HFC-152a	1,737,700	1,552,005	1,363,262	2,575,521	271,457	18,791,033	16,782,975	14,741,961	2,7851,009	2,935,465
HFC-143a	72,709,036	64,939,161	57,041,770	107,765,227	11,358,334	786,256,400	702,235,012	616,834,697	1,165,344,832	122,826,037
HFC-143	4,892,998	4,370,120	3,838,660	7,252,125	764,366	52,911,594	47,257,325	41,510,259	78,422,577	8,265,652
HFC-125	50,301,849	4,4926,464	39,462,859	74,554,560	7,857,967	543,950,969	485,822,965	426,740,985	806,213,406	84,973,988
CH ₄	347,500	310,365	272,621	515,045	54,285	3,756,305	3,354,896	2,946,900	5,567,383	586,796
HFC-32	9,374,436	8,372,659	7,354,442	13,894,259	1,464,439	101,372,681	90,539,734	79,529,002	150,248,862	15,836,061
HFC-41	1,280,411	1,143,583	1,004,509	1,897,752	200,021	13,846,025	12,366,403	10,862,498	20,521,796	2,162,974
HFC-23	55,7893,235	498,275,326	437,678,987	826,877,846	87,151,997	6,032,910,743	5,388,218,334	4,732,945,475	8,941,639,594	942,438,771
SF ₆	1,490,763,890	1,331,457,018	1,169,535,652	2,209,526,046	232,881,565	16,120,728,706	14,398,026,041	12,647,051,024	23,893,233,668	2,518,319,995
Ozon Tabakası İncelenen Maddeler										
HCFC-142b	32,238,912	28,793,779	25,292,105	47,782,695	5,036,242	348,623,121	311,368,355	273,502,177	516,709,501	54,460,601
HCFC-141b	10,060,370	8,985,293	7,892,572	14,910,912	1,571,593	108,790,194	97,164,593	85,348,197	161,242,681	16,994,798
CFC-113	123,468,175	110,274,047	96,863,382	182,997,556	19,287,737	1,335,152,377	1,192,474,549	1,047,455,146	1,978,887,451	208,572,515
Halon-2402	23,001,664	20,543,647	18,045,289	34,091,767	3,593,234	248,733,943	222,153,592	195,137,014	368,659,403	38,856,287
CFC-114	399,213,766	356,552,753	313,191,603	591,692,098	62,363,683	4,316,992,687	3,855,667,710	3,386,771,639	6,398,402,758	674,384,465
HCFC-124	8,459,856	7,555,814	6,636,935	12,538,721	1,321,567	91,482,663	81,706,589	71,770,075	135,590,436	14,291,080
CFC-115	456,832,247	408,013,976	358,394,514	677,090,957	71,364,627	4,940,063,797	4,412,155,833	3,875,584,041	7,321,883,569	771,718,305
Halon-1211	26,294,148	23,484,288	20,628,313	38,971,702	4,107,574	284,338,006	253,952,913	223,069,151	421,429,735	44,418,221
Halon-1301	126,211,912	112,724,582	99,015,902	187,064,168	19,716,353	1,364,822,430	1,218,973,984	1,070,731,927	2,022,862,728	213,207,460
HCFC-22	25,105,196	22,422,390	19,695,554	37,209,503	3,921,840	271,480,983	242,469,825	212,982,546	402,373,782	42,409,745
CFC-12	237,790,559	212,379,647	186,551,699	352,439,737	37,146,753	2,571,404,579	2,296,617,651	2,017,321,022	3,811,190,646	401,695,214
HCFC-21	2,103,532	1,878,743	1,650,265	3,117,736	328,606	22,747,041	20,316,233	17,845,532	33,714,379	3,553,458
CFC-11	74,080,905	66,164,428	58,118,029	109,798,534	11,572,642	801,091,426	715,484,730	628,473,088	1,187,332,471	125,143,509

Tablo 7. nin devamı

Emisyon	Kok Kömürü					Taş Kömürü				
	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
Global Isınmaya Etki Eden Maddeler										
CO ₂	171,048	152,769	134,191	253,518	26,720	153,077	136,718	120,092	226,882	23,913
N ₂ O	26,170,341	23,373,711	20,531,183	38,788,201	4,088,233	23,420,711	2,0917,924	18,374,050	34,712,872	3,658,698
HFC-152a	6,499,823	5,805,235	5,099,248	9,633,671	1,015,378	5,816,909	5,195,301	4,563,489	8,621,498	908,696
HFC-143a	271,966,288	242,903,269	213,363,278	403,093,073	42,485,557	243,391,699	217,382,343	190,946,006	360,741,610	38,021,761
HFC-143	18,302,134	16,346,321	14,358,409	27,126,389	2,859,091	16,380,055	14,629,647	12,850,504	24,277,604	2,558,832
HFC-125	188,152,778	168,046,287	147,609,815	278,869,421	29,392,524	168,384,195	150,390,300	132,101,011	249,569,667	26,304,363
CH ₄	1,300,165	1,161,226	1,020,007	1,927,032	203,107	1,163,641	1,039,292	912,901	1,724,684	181,780
HFC-32	35,064,836	31,317,717	27,509,102	51,971,119	5,477,698	31,380,691	28,027,283	24,618,825	46,510,711	4,902,177
HFC-41	4,789,343	4,277,542	3,757,341	7,098,494	748,173	4,286,143	3,828,117	3,362,571	6,352,682	669,566
HFC-23	2,086,785,357	1,863,786,089	1,637,127,041	3,092,915,402	325,989,811	1,867,533,795	1,667,965,144	1,465,120,301	2,767,954,494	291,739,297
SF ₆	5,576,164,151	4,980,280,861	4,374,618,160	8,264,675,581	871,087,527	4,990,295,222	4,457,021,614	3,914,993,590	7,396,337,419	779,565,662
Ozon Tabakasını İncelten Maddeler										
HCFC-142b	120,588,826	107,702,393	94,604,472	178,729,947	18,837,936	107,918,961	96,386,510	84,664,739	159,951,469	16,858,705
HCFC-141b	37,630,556	33,609,257	29,521,963	55,773,884	5,878,505	33,676,839	30,078,060	26,420,202	49,913,933	5,260,873
CFC-113	461,829,546	412,477,249	362,315,001	684,497,671	72,145,286	413,306,659	369,139,827	324,247,935	612,580,093	64,565,254
Halon-2402	86,037,134	76,842,984	67,497,943	127,519,381	13,440,400	76,997,500	68,769,383	60,406,189	114,121,403	12,028,268
CFC-114	1,493,248,866	1,333,676,439	1,171,485,170	2,213,209,136	233,269,758	1,336,358,199	1,193,552,107	1,048,401,658	1,980,675,634	208,760,989
HCFC-124	31,643,876	28,262,330	24,825,287	46,900,766	4,943,288	28,319,160	25,292,914	22,216,988	41,973,080	4,423,916
CFC-115	1,708,769,321	1,526,165,822	1,340,565,504	2,532,641,382	266,937,558	1,529,234,640	1,365,817,360	1,199,717,361	2,266,546,344	238,891,441
Halon-1211	98,352,589	87,842,377	77,159,676	145,772,652	15,364,274	88,019,011	78,613,111	69,052,801	130,456,872	13,750,008
Halon-1301	461,829,546	412,477,249	362,315,001	684,497,671	72,145,286	422,491,252	377,342,934	331,453,445	626,192,984	66,000,038
HCFC-22	93,905,341	83,870,374	73,670,717	139,181,193	14,669,541	84,039,021	75,058,431	65,930,414	124,557,952	13,128,268
CFC-12	889,449,497	794,400,628	697,791,854	1,318,291,811	138,946,477	795,998,011	710,935,963	624,477,505	1,179,783,883	124,347,897
HCFC-21	7,868,207	7,027,390	6,172,774	11,661,812	1,229,142	7,041,521	6,289,049	5,524,224	10,436,550	1,100,001
CFC-11	277,097,728	247,486,350	217,389,001	410,698,603	4,3287,172	247,983,996	221,483,896	194,548,761	367,548,056	38,739,153

Tablo 7. nin devamı

Emisyon	Biyokütle (Odun)				
	Antalya	Balıkesir	Eskişehir	Kayseri	Kars
	Global Isınmaya Etki Eden Maddeler				
CO ₂	291,338	260,205	228,561	431,805	45,512
N ₂ O	44,574,778	39,811,403	34,969,852	66,066,219	6,963,305
HFC-152a	11,070,860	9,887,799	8,685,323	16,408,603	1,729,448
HFC-143a	463,228,090	413,726,341	363,412,188	686,570,514	72,363,761
HFC-134a	126,732,213	113,189,282	99,424,089	187,835,329	19,797,633
HFC-143	31,173,211	27,841,961	24,456,040	46,203,173	4,869,763
HFC-125	320,472,264	286,225,771	251,417,237	474,985,890	50,062,979
CH ₄	2214,317	1,977,689	1,737,178	3281,935	345,912
HFC-32	59,724,376	53,342,075	46,855,030	88,520,098	9,329,919
HFC-41	8,157,476	7,285,747	6,399,711	12,090,550	1,274,330
HFC-23	3,554,328,743	3,174,504,000	2,788,445,717	5,268,025,329	555,243,954
SF ₆	9,497,632,542	8,482,691,018	7,451,092,654	14,076,854,567	1,483,684,663
	Ozon Tabakasını İncelten Maddeler				
HCFC-142b	205,393,587	183,444,698	161,135,593	304,422,775	32,085,819
HCFC-141b	64,094,453	57,245,154	50,283,447	94,997,178	10,012,596
CFC-113	786,613,738	702,554,164	617,115,036	1,165,874,458	122,881,859
Halon-2402	146,543,226	130,883,239	114,966,246	217,198,093	22,892,435
CFC-114	2,543,384,420	2,271,591,797	1,995,338,616	3,769,660,748	397,318,010
HCFC-124	53,897,608	48,137,970	42,283,808	79,883,991	8,419,683
CFC-115	2,910,470,831	2,599,450,407	2,283,325,632	4,313,735,495	454,662,877
Halon-1211	167,519,592	149,618,016	131,422,646	248,288,079	26,169,285
Halon-1301	804,094,043	718,166,479	630,828,703	119,1782,779	125,612,567
HCFC-22	159,944,793	142,852,680	125,480,057	237,061,140	24,985,978
CFC-12	1,514,959,792	1,353,067,279	1,188,517,847	2,245,387,845	236,661,357
HCFC-21	13,401,567	11,969,441	10,513,812	19,863,046	2,093,543
CFC-11	471,968,243	421,532,498	370,269,021	699,524,675	73,729,115

4. SONUÇLAR

Çalışmada; yaşam çevrimi çevresel etki değerlendirmesinde kullanılan ReCiPe orta nokta (midpoint) incelemesine göre elde edilen sonuçları incelersek;

Global ısınmayı etkileyen maddelerden en yüksekte en düşüğe doğru emisyon etki değeri SF6, HFC-23, HFC-143a, HFC-125, HFC-134a, HFC-32, N₂O, HFC-143, HFC-152a, HFC-41, CH₄, CO₂ şeklinde sıralanmaktadır. Ozon tabakasını incelten maddelerden en yüksekte en düşüğe doğru emisyon etki değeri CFC-115, CFC-114, CFC-12, Halon-1301, CFC-113, HCFC-142b, CFC-11, Halon-1211, HCFC-22, Halon-2402, HCFC-141b, HCFC-124, HCFC-21 şeklinde sıralanmaktadır.

Tüm emisyon türleri ve kirleticiler ile yakıtlar için en yüksek değer dördüncü iklim bölgesindeki Kayseri şehrinde hesaplanmıştır. Kayseri şehrini birinci iklim bölgesindeki Antalya, ikinci iklim bölgesindeki Balıkesir, üçüncü iklim bölgesindeki Eskişehir ve son olarak beşinci iklim bölgesindeki Kars şehri takip etmektedir.

Emisyon ve kirletici miktarlarına göre, global ısınmayı etkileyen maddelerden Linyit kömüründe SF6 için 29,138,089,840 ton ile en yüksek değerler hesaplanmıştır. Daha sonra aynı kirletici için sırasıyla 17,166,895,814 ton ile biokütle olarak odunda, 10,078,872,660 ton ile kok kömüründe, 9,019,923,681 ton ile taş kömüründe, 4,131,208,309 ton ile Fuel-oil de, 2,694,543,959 ton ile LPG de ve en düşük ise 2,299,125,336 ton ile doğal gaz da hesaplanmıştır. Ozon tabakasını incelten maddelerden en yüksek Linyit kömüründe CFC-115 için 8,929,126,304 ton, daha sonra aynı kirletici için sırasıyla 5,260,653,042 ton ile biokütle olarak odunda, 3,088,587,051 ton ile kok kömüründe, 2,764,080,907 ton ile taş kömüründe, 1,265,974,571 ton ile Fuel-oil de, 825,720,679 ton ile LPG de ve en düşük ise 704,547,917 ton ile doğal gaz da hesaplanmıştır. Emisyon ve kirletici potansiyeli en yüksek kömür yakıtlardan linyit kömüründe tespit edilmiştir. En düşük ise doğal gaz yakıtı için bulunmuştur. Fosil kökenli yakıtlar arasında emisyon ve kirletici etkisi en düşük olan ve diğer fosil kökenli yakıtlara göre çok daha iyi konumda olan doğal gazdır.

On yıllık ve yirmi yıllık ömürler için emisyon ve kirletici miktarlarının tahminine göre, global ısınmayı etkileyen maddelerden en yüksek değer SF6 için Linyit kömüründe, daha sonra sırasıyla biokütle olarak odunda, kok kömüründe, taş kömüründe, Fuel-oil de, LPG de ve en düşük ise doğal gaz da hesaplanmıştır. Ozon tabakasını incelten maddelerden en yüksek Linyit kömüründe CFC-115 için, daha sonra aynı kirletici için sırasıyla biokütle olarak odunda, kok kömüründe, taş kömüründe, Fuel-oil de, LPG de ve en düşük ise doğal gaz da hesaplanmıştır. Çalışmada, Yalıtım standardı TS 825 e göre beş iklim bölgesini temsilen seçilen beş şehir için, on yıllık ömürde tüm yakıt ile emisyon ve kirleticiler için %10 luk bir değişim hesaplanırken, yirmi yıllık ömürde ise bu oran %22 olarak bulunmuştur.

Binaların genel olarak ısıtılmasında fosil kökenli yakıtlardan katı yakıt kullanımı yerine doğal gaz gibi daha az kirletici yakıtların kullanılması teşvik edilmelidir. Özellikle kömür gibi katı fosil kökenli yakıtların zararlı kirletici ve emisyon değerleri çok yüksek miktarlardadır. Ayrıca katı yakıtların ısı verimleri ve alt ısı değerleri oldukça düşüktür. Doğal gazın verdiği ısı enerjisini elde etmek için çok yüksek miktarlarda katı yakıt tüketilmesi gerekir. Bu da emisyon ve kirleticiler açısından oldukça olumsuz etki meydana getirir.

Gelecek çalışmalarda, binaların uzun dönem enerji tüketimleri için yapılan enerji yaşam çevrimi çevresel etki değerlendirmesi yöntemlerinden ReCiPe (end point) son nokta veya uç nokta analizine göre incelemeler ve araştırmalar yapılacaktır.

KAYNAKLAR

- [1] Durmayaz, A, and Kadioğlu, M. (2003). Heating energy requirements and fuel consumptions in the biggest city centers of Turkey. *Energy Conversion and Management* 44, 7, 1177–1192.
- [2] Heinonen, J., Saynajoki, A., Junnonen, J. M., Poyry, A. and Junnila, S. (2016). Pre-use phase LCA of a multi-story residential building: Can greenhouse gas emissions be used as a more general environmental performance indicator?. *Building and Environment* 95, 116-125.

- [3] Châfer, M., Pérez, G., Coma, J. and Cabeza, L. F. (2021). A comparative life cycle assessment between green walls and green facades in the Mediterranean continental climate. *Energy and Buildings*, 249, 111236.
- [4] Alyaseri, I. and Zhou, J., Towards better environmental performance of waste water sludge treatment using endpoint approach in LCA methodology. *Heliyon*, 3, 3, 00268. 2017.
- [5] Emami, N., Heinonen, J., Marteinsson, B., Säynäjoki, A., Junnonen, J. M., Laine, J. and Junnila, S. (2019). A Life Cycle Assessment of Two Residential Buildings Using Two Different LCA Database-Software Combinations: Recognizing Uniformities and Inconsistencies. *Buildings*, 9, 1, 20.
- [6] Osman A. and Ries R. (2007). Life Cycle Assessment of Electrical and Thermal Energy Systems for Commercial Buildings. *The International Journal of Life Cycle Assessment*, 12, 5, 308–316.
- [7] Chatzisyneon, E., Foteinis, S. and Borthwick A. G. L. (2017). Life cycle assessment of the environmental performance of conventional and organic methods of open field pepper cultivation system. *The International Journal of Life Cycle Assessment*, 22, 896–908.
- [8] Lecler, A., Hauschild, M. Z. and Wood, R. (2020). Laurent A, Building national emission inventories for the energy sector: Implications for life cycle assessment and nations environmental footprinting. *Science of the Total Environment*, 708, 135119.
- [9] Braulio-Gonzalo, M. and Bovea, M. D. (2017). Environmental and cost performance of building's envelope insulation materials to reduce energy demand: Thickness optimisation. *Energy and Buildings*, 150, 527–545.
- [10] Chau, C. K., Leung, T. M. and Ng W. Y., (2015). A review on Life Cycle Assessment, Life Cycle Energy Assessment and Life Cycle Carbon Emissions Assessment on buildings. *Applied Energy*, 143, 395–413.
- [11] Louis, J. N. and Pongrácz, E. (2017). Life cycle impact assessment of home energy management systems (HEMS) using dynamic emissions factors for electricity in Finland. *Environmental Impact Assessment Review*, 67, 109–116.
- [12] Slorach, P. C. and Stamford, L. (2021). Net zero in the heating sector: Technological options and environmental sustainability from now to 2050. *Energy Conversion and Management*, 230, 113838.
- [13] Nomura, N., Inaba, A., Tonooka, Y. and Akai, M. (2001). Life-cycle emission of oxidic gases from power-generation systems. *Applied Energy* 68, 2, 215-227.
- [14] Kabakian, V. and McManus, M. C. (2015). Harajli H, Attributional life cycle assessment of mounted 1.8 kWp monocrystalline photovoltaic system with batteries and comparison with fossil energy production system. *Applied Energy*, 154, 428–437.
- [15] McCallum, C. S., Kumar, N., Curry, R., McBride, K. and Doran, J. (2021). Renewable electricity generation for off grid remote communities; Life Cycle Assessment Study in Alaska, USA, *Applied Energy*, 299, 117325.
- [16] Alvanchi A., Bajalan Z. and Irvani P., (2021). Emission assessment of alternative dam structure types, a novel approach to consider in new dam Project. *Construction Innovation*, 21, 2, 203-217.
- [17] Neri, E., Cespi, D., Setti, L., Gombi, E. and Bernardi, E. (2016). Vassura I., Passarini F., Biomass Residues to Renewable Energy: A Life Cycle Perspective Applied at a Local Scale. *Energies*, 9, 11, 922.
- [18] Türkiye İstatistik Kurumu 2020 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayali-Nufus-Kayit-Sistemi-Sonuclari-2020-37210> (Erişim Tarihi: 08.01.2022)

- [19] TS 825. Binalarda Isı Yalıtımı, Türk Standardı, Aralık 2013.
- [20] Altun M., Akgul C. M. and Akcamete A., (2020). Effect of envelope insulation on building heating energy requirement, cost and carbon footprint from a life-cycle perspective. *Journal of the Faculty of Engineering and Architecture of Gazi University*, 35,1, 147-163.
- [21] Dekker, E., Zijp, M. C., Kamp, M. E., Temme E. H. M. and Zelm, R. (2020). A taste of the new ReCiPe for life cycle assessment: consequences of the updated impact assessment method on food product LCAs, *The International Journal of Life Cycle Assessment*, 25, 2315–2324.
- [22] Dong Y. H. and Ng S. T. (2014). Comparing the midpoint and endpoint approaches based on ReCiPe—a study of commercial buildings in Hong Kong. *The International Journal of Life Cycle Assessment*, 19, 1409–1423.
- [23] Ige, O. E., lanrewaju, O. A., Duffy, K. J. and Collins, O. C. (2022). Environmental Impact Analysis of Portland Cement (CEM1) Using the Midpoint Method. *Energies* 15, 2708.
- [24] Monteleone, B., Chiesa, M., Marzuoli, R., Verma, V. K., Schwarz, M., Carlon, E., Schmidl, C. and Denti A. B. (2015). Life cycle analysis of small scale pellet boilers characterized by high efficiency and low emissions. *Applied Energy*, 155, 160-170.
- [25] Burchart-Korol, D., Korol, J. and Czaplicka-Kolarz, K. (2016). Life cycle assessment of heat production from underground coal gasification. *The International Journal of Life Cycle Assessment*, 21, 1391–1403.
- [26] Kon, O. (2022). Binaların Farklı Pencere Türlerine Bağlı Elektrik Enerjisi Tüketimleri ve Sosyal Emisyon Maliyetleri. *ALKU Journal of Science*, 4, 2, 81-96.
- [27] Kon O. and Caner İ. (2022) .Investigation of electricity produced in power plants and used for cooling buildings with a life cycle approach of carbon capture and storage technology. *Journal of New Results in Science*, 11, 1, 77-90.
- [28] TS 2164. Kalorifer Tesisatı Projelendirme Kuralları. Türk Standardı, Ekim 1983.
- [29] Dombaycı, Ö. A., Gölcü, M. and Pancar, Y. (2006). Optimization of insulation thickness for external walls using different energy-sources. *Applied Energy*, 83, 9, 921-928.
- [30] Hepbaşı A. (2008). A study on estimating the energetic and exergetic prices of various residential energy sources. *Energy and Buildings*, 40, 3, 308-315.
- [31] The Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) - National Greenhouse Gas Inventories Programme https://www.ipccnggip.iges.or.jp/public/2006gl/pdf/2_Volume2/V2_2_Ch2_Stationary_Combustion.pdf (Erişim Tarihi: 07.05.2022)
- [32] LCIA: the ReCiPe model <https://www.rivm.nl/en/life-cycle-assessment-lca/recipe> (Erişim Tarihi: 07.05.2022)
- [33] United States Environmental Protection Agency (EPA) Ozone-Depleting Substances <https://www.epa.gov/ozone-layer-protection/ozone-depleting-substances#tab-2> (Erişim Tarihi: 08.05.2022)
- [34] United Nations Climate Change (UNFCCC) Global Warming Potentials (IPCC Second Assessment Report) <https://unfccc.int/process/transparency-and-reporting/greenhouse-gas-data/greenhouse-gas-data-unfccc/global-warming-potentials> (Erişim Tarihi: 08.05.2022)